

Regeringen
och sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare

Fö/MIL

Vårt tjänsteställe, handläggare

EKS

Ert datum

Vårt föregående datum

Er beteckning

Vår föregående beteckning

Försvarsmaktens budgetunderlag för 2009 med särskilda redovisningar (BU 09/SR)

(sju bilagor, varav en hemlig samt 24 underbilagor varav 11 hemliga)

Försvarsmakten fortsätter reformeringen till ett insatsförsvär. Övergången till ett insatsförsvär är en genomgripande förändring som ställer andra krav på organisation, produktionsätt, ekonomi och dess fördelning mellan olika anslag och anslagsposter.

I föreliggande budgetunderlag föreslås regeringen endast ta ställning till verksamheten 2009. För planeringen fr o m 2010 föreslår Försvarsmakten att regeringen lämnar en inriktning i syfte att åstadkomma en långsiktigt balanserad verksamhet. En förutsättning för Försvarsmaktens förslag är att regeringen bifaller förslaget om att omfördela medel till förbandsverksamheten i samma omfattning som föreslagits för 2008. I grunden gäller för 2009 de motiv till anslagsomfördelning som Försvarsmakten redovisat för 2008. Trots att Försvarsmakten vidtar ytterligare åtgärder för att minska kostnaderna inom förbandsverksamheten erfordras omfördelningen för att leverera förband och förmågor med en kvalitet som motsvarar regeringens krav.

Huvudsakligt resultat 2005-2007

Försvarsmakten har i allt väsentligt nått de mål för reformeringen som statsmakterna beslutade i 2004 års försvarsbeslut för perioden 2005-2007. Insatsförsväret är nu organiserat med den av regeringen anbefallda beredskapen för nationella och internationella insatser.

Försvarsmakten har genomfört den första fasen av reformeringen. Grunden är lagd för en fortsatt reformering som bl a utgår från regeringens bedömning i budgetpropositionen för 2008 (BP 08) och slutsatserna från perspektivstudien 2007.

()

Försvarsmakten redovisar för 2007 ett finansiellt utfall som ligger inom ram. Det bör dock framhållas att Försvarsmakten vidtagit omfattande åtgärder för att åstadkomma detta. Ett planerat anslagssparande har inte uppnåtts. Sammantaget medför detta verksamhetsmässiga konsekvenser som till stor del kommer att visa sig först i 2008 års resultat.

Utgångspunkter

Försvarsmakten har tidigare redovisat att ambitionsökningar avseende förmågan till internationella insatser, i förhållande till försvarsbeslutet 2004, varit drivande för kostnadsutvecklingen inom förbandsverksamheten.

Försvarsmaktens verksamhet präglas därför av en strukturell obalans som är anledningen till att myndigheten, redan för verksamheten 2008, föreslagit regeringen en anslagsomfördelning till förbandsverksamheten. Försvarsmakten föreslår motsvarande omfördelning för 2009. Effekterna av den strukturella obalansen är från 2010 av en sådan omfattning att Försvarsmakten föreslår att regeringen lämnar en inriktning i syfte att åstadkomma en verksamhet som långsiktigt är i verksamhetsmässig och ekonomisk balans. Det är skälet till att föreliggande budgetunderlag är avgränsat till verksamheten 2009.

Mot bakgrund av att regeringen inte lämnat några planeringsanvisningar för budgetunderlaget för budgetåret 2009 har Försvarsmakten valt att utgå från budgetpropositionen för budgetåret 2008, samt Försvarsmaktens perspektivstudie, som grund för den fortsatta verksamheten. Enligt BP 08 skall det militära engagemanget öka med en dubbling av utlandsstyrkans förmåga samtidigt som uppgiften att genomföra internationella insatser skall vara grundläggande vid utvecklingen av försvarets förband. Att förmågan till väpnad strid upprätthålls är, enligt regeringen, avgörande både för förmågan att bidra till ett brett spektrum av internationella insatser och för att värna vår territoriella integritet. Vidare framgår att snabbinsatsförmågan skall öka, inklusive ett större antal anställda eller soldater med beredskapskontrakt för insatser. När det gäller de internationella insatserna skall såkallade substantiella bidrag kunna lämnas för att i första hand kunna påverka händelseförloppet på marken i ett insatsområde.

Försvarsmakten har i sin verksamhetsplanering för 2009 utgått från den av regeringen angivna inriktningen. Nämnda ambitionsökningar ryms inte inom nuvarande ekonomi för förbandsverksamheten trots de besparingar som utgör grund för föreliggande budgetunderlag. En anslagsomfördelning till förbandsanslaget är därför nödvändig.

Reformeringen av personalförsörjningen fortsätter bli genom införandet av tvåbefäls-systemet. Vidare bedöms pliktutredningens kommande förslag få stor betydelse för Försvarsmaktens framtida personalförsörjning. För att kunna realisera förändringar kopplade till anställning av soldater och sjömän, som Försvarsmakten föreslagit och som regeringen ställt sig bakom, krävs delegation från Arbetsgivarverket.

Försvarsberedningens kommande rapport avseende Försvarsmaktens framtida operativa förmåga, den sk genomförandegruppens analys och realiserbarhetsprövning av de besparingar som aviserades i finansplanen och den inriktningsproposition som aviserats till hösten 2008 bedöms få genomslag i verksamheten fr.o.m. budgetåret 2010. Den ekonomiska obalansen fr o m 2010 bör hanteras inom ramen för regeringens kommande inriktning.

Försvarsmakten har tidigare hemställt hos regeringen om en omfördelning från anslagen 6.2 och 6.3 till anslagsposten 6.1.1 avseende 2008. Försvarsmakten har därutöver beslutat om åtgärder, inom materielförsörjningen, forskning och utveckling samt ambitionssänkningar inom förbandsverksamheten. Ytterligare åtgärder i förbandsverksamheten, inklusive grundorganisationsutveckling, materielförsörjningen samt forskning och utveckling krävs för att uppnå besparingar.

Försvarsmakten vill i sammanhanget också påpeka att besparingarna till följd av Försvarsförvaltningsutredningen (FFU) syftade till att förstärka förbandsverksamheten och de internationella insatserna. Huvuddelen av dessa besparingar, 900 mnkr fr o m 2009, faller dock ut inom materielförsörjningen. Mot bakgrund av detta torde det ligga i linje med intentionerna i FB 04 att nu omfördela ett belopp i denna storleksordning till förbandsverksamheten.

Internationell insatsförmåga

Flera av de förslag som framgår av föreliggande underlag påverkar den fortsatta utvecklingen av internationell insatsförmåga. Förslagen utgår från sambanden mellan beredskapsättning i styrkeregister och Försvarsmaktens tolkning av begreppet substantiella bidrag, dvs. vilka förband som skall ha snabbinsatsförmåga, svara för volym och uthållighet respektive bidra med speciell förmåga. Med utgångspunkt från Försvarsmaktens *förslag till internationella insatser 2009-2011* har beredskapsättningen i styrkeregister anpassats genom en förskjutning från R10/R30 till R90.

Sammanfattningsvis innebär kopplingen till Försvarsmaktens tolkning av begreppet substantiella bidrag och anpassningen till förslaget om genomförande av internationella insatser att fler förband ges R90 som grundberedskap samtidigt som fler förband, över tiden, växlar mellan beredskapsgraderna R90, R30 och R10. Den förändrade beredskapen innebär minskade kostnader för beredskapsersättning samt sänkta löne- och värnpliktskostnader eftersom färre värnpliktiga behöver utbildas och färre förband erfordrar utbildning inom ramen för termin tre (T3).

Nettoeffekten av föreslagen princip blir att Försvarsmakten endast utbetalar beredskapsersättning för de förband och den personal som planeras nyttjas för genomförande av föreslagna internationella insatser samt de förband som, enligt regeringens krav på operativ förmåga och delförmåga, erfordras för att kunna förstärka pågående insatser samt kunna genomföra evakuering. Även om förslagen leder till en generell sänkning av beredskapen för internationella insatser så äventyras inte förutsättningarna för att

genomföra föreslagna insatser 2009-2011 inklusive Battlegroup 2011 (BG 2011). Det som påverkas är dock handlingsfriheten med R90-förbanden. De förband som har R90 är utbildade till rätt nivå, krigsplacerade och planerade för att kunna rekryteras vid behov. Den förändrade beredskapssättningen och tillgängligheten påverkar i första hand den direkt gripbara förmågan till internationella insatser vilket innebär att takten i den fortsatta reformeringen har sänkts. För nationella uppgifter är dock konsekvenserna av föreliggande förslag små eftersom dessa bygger på nuvarande beredskaps- och mobiliseringssystem.

Inom EU pågår ett arbete med att vidareutveckla battlegroup-konceptet, men ingenting tyder i dagsläget på att en EU BG skulle tilldelas andra uppgifter eller innehålla andra komponenter än vad som nu gäller. Försvarmakten antar därför att de operativa ramvillkor som angivits för NBG 2008 i huvudsak även gäller för BG 2011. Som grund för fortsatt utveckling av BG 2011 föreslås i huvudsak samma struktur som för NBG 2008.

När det gäller deltagande inom ramen för Nato Response Force (NRF) framgår Försvarmakten svar på anmodan ”Svenskt bidrag till Nato Response Force, NRF” av hemlig underbilaga 10 till bilaga 6. Generellt kan sägas att kraven för att delta inom ramen för NRF, t.ex. tidsförhållanden, anställningsformer och därtill kopplad utbildning, står inom given ekonomi i motsatsförhållande till åtaganden inom ramen för EU.

Försvarmaktens förslag till genomförande av internationella insatser 2009-2011 bygger på en tillämpning av särutgiftsmodellen som innebär att personal, med tidigare tidsbegränsad anställning i Försvarmakten, anställs i utlandsstyrkan och finansieras över anslagsposten 6.1.2.

Insatsorganisationen

Insatsorganisationen inriktas mot tillgänglighet och användbarhet, det vill säga att snabbt och precist kunna sätta in förband med rätt kvalitet för uppgiften är mer betydelsefullt än en stor volym förband. Försvarmakten behöver därför ha en mångsidig förbandsstruktur som kan verka i samtliga operativa dimensioner i olika tänkbara konfliktnivåer, även om volymen för de olika förbandstyperna är liten. Insatsorganisationen består dels av förband med hög beredskap för nationella och internationella insatser, dels förband med lägre beredskap som efter beslut kan medverka i krishantering nationellt och internationellt, eller förstärka och avlösa förband i internationella operationer.

Grundorganisationen

Försvarmakten behöver se över verksamheten inom grundorganisationen, inte minst för att efterleva ställda rationaliseringskrav. En viktig förutsättning i denna strävan är att successivt kunna anpassa grundorganisationen. Försvarmakten föreslår därför att myndigheten själv får besluta om sådana anpassningar, vilket torde ligga i linje med vad som gäller inom den övriga statsförvaltningen. Vid större grundorganisatoriska

förändringar föreslås vidare att regeringen, efter förslag av Försvarmakten, kan avskrivna restvärdet på de fastigheter som lämnas.

Forskning och utveckling

En grundtanke i Försvarmaktens förslag till reduceringar med anledning av förslagen i FFU-utredningen var att bibehålla systemkompetens, främst på högre nivåer men fortfarande inom en stor bredd, för att ha kompetens att värdera teknik och materielsystem vid framtida upphandlingar. Inom vissa strategiskt viktiga kunskapsområden skulle både djup och bredd bevaras, för att skapa fortsatt handlingsfrihet samt som en del i internationellt utbyte på olika plan.

Anslaget 6.3 finansierar forskning och teknikutveckling, studier m m, men med successivt minskande djup inom många områden, med fokus på behovet av kunskap för såväl långsiktig utveckling av förband och materiel som för att kunna stödja snabba förändringar av teknik och metod utifrån insatsförbandens behov.

För 2009 föreslås en reduktion med 100 mnkr inom anslaget 6.3 bl a genom reduktioner inom flygområdet Därtill reduceras forskningen avseende telekrig, arbetsfysiologi, modellering, simulering m m. Utöver FoT reduceras också studieverksamheten 2009 .

Materieförsörjningen

Inom materieförsörjningen har ett antal materielobjekt antingen utgått helt eller senarelagts till efter 2009. Detta har sin bakgrund i tidigare förslagen om fördelning till anslaget 6.1. Exempel på områden som har påverkats är verkansområdet där framförallt indirekt eld har ambitionssänkts vilket innebär behov av en allmän översyn av området under 2008. Inom ledningsområdet föreslås ett antal ambitionssänkningar samt senareläggningar främst avseende utveckling. Inom informations- och underättelseområdet samt området rörlighet, förmågan att genomföra transporter inom ett operationsområde, föreslås ambitionssänkningar och senareläggningar. Inom området logistik, innefattande fältförplägnad och intendenturmateriel, föreslås senareläggningar.

Teknikutvecklingen motiverar reella höjningar av materielanslaget för att bibehålla köpkraften. Det finns en väl underbyggd erfarenhet av sambanden mellan anslagsutveckling och organisatorisk utveckling kopplat till prisutvecklingen på försvarsmateriel. För att kunna behålla kvalitén i förbandsutvecklingen krävs årliga reella öknningar på mellan tre och fyra procent. Omvänt innebär således en konstant anslagsutveckling att insatsorganisationen behöver reduceras i motsvarande grad. Över en tjugoårsperiod halveras organisationen genom en fortgående reduktion av köpkraften.

Nordiskt samarbete

Med utgångspunkt i den hemställan som gjordes i den så kallade Norgerapporten¹ bör Försvarsmakten ges möjlighet att samordna utvecklingen av insatsförmågor i Sverige och Norge. Vidare bör Försvarsmakten ges i uppdrag att intensifiera och konkretisera det i rapporten föreslagna samarbetet avseende produktion av militära förband och funktioner så att Försvarsmakten så snart som möjligt kan dra nytta av de effekter som uppstår vid en ökad systemlikhet.

För att säkra en bredare nordisk och internationell ram bör Försvarsmakten dessutom ges i uppdrag att närmare studera i vilken omfattning ett vidgat samarbete med övriga nordiska länder kan utvecklas och, där så bedöms relevant, föreslå hur ett sådant samarbete kan implementeras.

Fördjupat underlag för regeringens ställningstagande

I avvaktan på statsmakternas långsiktiga inriktning av Försvarsmakten bör långsiktiga lösningar undvikas och flexibilitet skapas. Särskild vikt läggs vid ökad tillgänglighet, användbarhet och mångsidighet, personalförsörjning baserad på frivillighet, utvecklat nordiskt samarbete, konsekvent tillämpning av materielförsörjningsstrategin samt tyngdpunkt på modularitet och ökad systemlikhet vid förbandsutformning.

För att bidra till balans mellan uppgifter och resurser måste i första hand alla möjligheter till ökad kostnadseffektivitet tas tillvara, bland annat genom internationellt samarbete och rationaliseringar i organisationsstruktur samt produktions- och stödsystem. Därefter bör insatsförbandens användbarhet (kvalitet) prövas mot de operativa kraven. I sista hand bör reduceringar i insatsorganisationen övervägas genom avvägning mellan tillgänglighet och mångsidighet (förmågedjup och förmågebredd).

Försvarsmakten avser senare att ge in ett underlag till regeringen avseende vissa områden som kräver ytterligare överväganden. Ett sådant område är materielförsörjningen som mot bakgrund av den s.k. genomförandegruppens arbete kan komma att kräva förnyade överväganden och avvägningar. Ett annat område rör det nordiska försvarssamarbetet.

¹ Försvarsmakten, 2007-08-30, 23 300: 73266, Ömsesidigt förstärkande försvarslösningar, Norsk-svensk studie av möjligheterna till fördjupat samarbete.

Hemställan

Försvarsmakten hemställer:

1. *att* regeringen beslutar i enlighet med Försvarsmaktens förslag för budgetåret 2009 samt lämnar inriktning för planeringen för 2010,
2. *att* regeringen för budgetåret 2009 och för följande budgetår föreslår riksdagen att omfördela anslagsmedel till anslaget 6.1 Förbandsverksamhet m.m. från anslaget 6.2 Materielanskaffning m.m. och anslaget 6.3 Forskning och Utveckling på sätt som föreslås i avsnittet 6.1 Förslag till finansiering,
3. *att* regeringen föreslår riksdagen att årligen räkna upp den del av anslagen som avser att bestrida utgifterna för inköp av beredskapsinventarier (krigsmateriel) med tre procent utöver vad nuvarande priskompensationssystem ger för uppräkning av Försvarsmaktens anslag,
4. *att* regeringen i regleringsbrev fastställer de ekonomiska villkoren för de insatser som finansieras över nuvarande anslaget 6:1 anslagsposten 2 för varje insats anger ett indikativt belopp där de enskilda beloppens utfall sammantaget inte får överstiga vad som av anslagsposten totalt disponeras av Försvarsmakten,
5. *att* regeringen föreslår riksdagen att regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, får besluta insatsorganisationens indelning och benämning, grundorganisationens omfattning och lokalisering samt att regeringen, med ett sådant beslut som grund, ändrar förordningen (2000:555) med instruktion för Försvarsmakten i enlighet med vad som framgår av förslaget till författningsändringar i avsnittet 7,
6. *att* regeringen anvisar medel under anslaget 6.2 utan uppdelning på anslagsposter.

- o O o -

Generaldirektören, chefsjuristen, personaldirektören, ekonomidirektören, informationsdirektören samt chefen för insats, chefen för produktion, chefen för den militära under rättelse- och säkerhetstjänsten och chefen för ledningsstaben i Högkvarteret har enligt 22 § förordningen (2000:555) med instruktion för Försvarsmakten beretts tillfälle att yttra sig i ärendet.

Personalorganisationerna har beretts tillfälle att yttra sig i ärendet jml. Avtal om samverkan för utveckling. Deras yttranden bifogas.

- o O o -

Beslut i ärendet har fattats av generalen Håkan Syrén. Föredragande har varit ekonomidirektören Lars Eriksson.

Håkan Syrén

Lars Eriksson

Bilagor

(Hemlig bilaga insänds med HKV skrivelse 2008-02-29, H/S 23 383:80678)

Bilagor	Benämning
1. (H)	Förslag till insatsorganisationens utveckling och beredskap
2. (Ö)	Plan för materielförsörjningen
3. (Ö)	Plan för forskning och utveckling
4. (Ö)	Förslag till genomförande av internationella insatser 2009-2011
5. (Ö)	Redovisning rörande ekonomi – Prognos 2008-2011
6. (Ö)	Särskilda redovisningar (SR)
7. (Ö)	Samverkan med ATO

Underbilagor

(Hemlig underbilagor insänds med HKV skrivelse 2008-02-29, H/S 23 383:80678)

Ubil	Benämning
2.1 (H)	Tabell - Plan för materielförsörjningen (anskaffning)
2.2 (H)	Tabell - Plan för materielförsörjningen (materielnära verksamhet och avveckling)
2.3 (H)	Fotnot till inlämnat underlag
2.4 (H)	Tabell – Materiel som kräver regeringsbeslut
2.5 (H)	Tabell – Beskrivning av förändring relativt föregående års planering
2.6 (H)	Tabell – Förslag till bemyndiganden 2009
2.7 (H)	Verksamhet av viktig karaktär som i samband med avvägning inte varit möjlig att inplanera
2.8 (H)	Handlingsfrihet i bemyndigandebehovstermer för de senaste fem åren och motsvarande bedömning av handlingsfriheten de kommande fem åren
2.9 (H)	Tabell – Enskilda investeringar överstigande 30 mnkr
3.1 (H)	Tabell - Plan för forskning och utveckling
6.1-9 (Ö)	Särskilda redovisningar enligt regleringsbrevet 2008
6.10 (H)	Särskild redovisning – Möjliga svenska bidrag till Nato Response Force (NRF)
7.1 (Ö)	OFR/O FM yttrande över BU 09/SR
7.2 (Ö)	SACO Försvar synpunkter på BU 09/SR
7.3 (Ö)	SEKO Försvar yttrande över BU 09/SR
7.4 (Ö)	Försvarsförbundets synpunkter på BU 09/SR

Sändlista

Sändlista	Antal ex²	Hemlig bilaga 1 Ex nr	Hemlig ubil 2.1-9 Ex nr	Hemliga ubil 3.1 Ex nr	Hemliga ubil 6.10 Ex nr
Regeringen	1 (tryck)	1	1	1	1
Som orientering					
Riksrevisionen	1	-	-	-	-
Utrikesdepartementet	1	-	-	-	-
Försvarsdepartementet	25 (tryck)	2	2	2	2
Finansdepartementet	1	-	-	-	-
Försvarets materielverk	1	3	3	3	-
Försvarets radioanstalt	1	-	-	-	-
Krisberedskapsmyndigheten	1	-	-	-	-
Statens räddningsverk	1	-	-	-	-
Styrelsen för psykologiskt försvar	1	-	-	-	-
Kustbevakningen	1	-	-	-	-
Försvarshögskolan	1	-	-	4	-
Totalförsvarets forskningsinstitut	1	-	-	5	-
Totalförsvarets pliktverk	1	-	-	-	-
Rikspolisstyrelsen	1	-	-	-	-
Säkerhetspolisen	1	-	-	-	-
Ekonomistyrningsverket	1	-	-	-	-
Fortifikationsverket	1	-	6	-	-
Arbetsgivarverket	1	-	-	-	-
Statskontoret	1	-	-	-	-
Luffartsverket	1	-	-	-	-
OFR	1	-	-	-	-
SACO-S	1	-	-	-	-
SEKO	1	-	-	-	-
OFR/O FM	1	-	-	-	-
OFR/S Försvarsförbundet	1	-	-	-	-
SACO Försvar	1	-	-	-	-
SEKO Försvar	1	-	-	-	-
SROF	1	-	-	-	-
Värnpliktsrådet	1	-	-	-	-
Inom Försvarsmakten					
ÖB	1 (tryck)	7	-	-	7
GD	1 (tryck)	8	-	-	8
Förbands-, skol- och centrumchefer	1 var	-	-	-	-
Inom Högkvarteret					
REV	1	-	-	-	-
SÄKINSP	1	-	-	-	-
GL	1	-	-	-	-
LEDS	1	-	-	-	-
C LEDS	1	9	9	9	9
LEDS LED	1	-	-	-	-
LEDS STRA	1	10	10	10	10
LEDS UTV	1	11	11	11	11

² Öppna exemplar distribueras elektroniskt till resp. myndighet (motsv.), förband, skola och centrum samt inom HKV utom där (tryck) anges. Vid sådan anmärkning översänds tryckta pappers-exemplar.

<u>Sändlista</u>	Antal ex ²	Hemlig bilaga 1 Ex nr	Hemlig ubil 2.1-9 Ex nr	Hemliga ubil 3.1 Ex nr	Hemliga ubil 6.10 Ex nr
LEDS INT	1	-	-	-	-
LEDS VHU	1	-	-	-	-
LEDS CIO	1	-	-	-	-
INS	1	-	-	-	-
C INSATS	1	12	-	-	12
STF C INSATS	1	13	-	-	13
INSS SJ0	1	14	-	-	14
INSS OHQ	1	-	-	-	-
OPS	1	-	-	-	-
OPCH	1	15	-	-	15
STF OPCH	1	16	-	-	16
AI/C ATS	1	17	-	-	-
STF C ATS	1	18	-	-	-
ATS	1	-	-	-	-
MI/C MTS	1	19	-	-	-
STF C MTS	1	20	-	-	-
MTS	1	-	-	-	-
FVI/C FTS	1	21	-	-	-
STF C FTS	1	22	-	-	-
FTS	1	-	-	-	-
PROD	1	-	-	-	-
C PROD	1	23	23	23	23
C FÖRBPROD	1	24	-	-	-
C MTRLPROD	1	25	25	25	25
PROD PLAN	1	26	26	26	26
PROD FÖRB	1	27	-	-	-
PROD MTRL	1	28	28	28	-
PROD MTRLLED	1	-	-	-	-
PROJ ITÖ	1	-	-	-	-
PROJ OPS	1	-	-	-	-
MUST	1	-	-	-	-
C MUST	1	29	-	-	29
STF C MUST	1	30	-	-	30
PERSS	1	-	-	-	-
PERSDIR	1	31	-	-	-
PERSS PLAN/UTV	1	32	-	-	-
EKS	1	-	-	-	-
EKDIR	1	33	-	-	-
SC EKS	1	34	-	-	-
EKS ANA	1	-	-	-	-
EKS BUD	1	35	35	35	35
EKS RED	1	-	-	-	-
EKS Isk	1	-	-	-	-
JURS	1	-	-	-	-
C JUR	1	-	-	-	-
INFOS	1	-	-	-	-
INFODIR	1	-	-	-	-
STF C HKV	1	-	-	-	-
PRIO	1	-	-	-	-
OFR/O HKV	1	-	-	-	-
OFR/S HKV	1	-	-	-	-
SACO HKV	1	-	-	-	-
SEKO Försvar HKV	1	-	-	-	-
Arkiv	1 (tryck)	36	36	36	36

Innehållsförteckning

1. LÄGET I FÖRSVARSMAKTEN	13
FÖRSVARSMAKTENS UPPGIFTER	13
KRAV PÅ FÖRSVARSMAKTENS OPERATIVA FÖRMÅGA	13
REGERINGENS STYRNING	14
2. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR.....	15
3. INRIKTNING FÖR FÖRSVARSMAKTENS UTVECKLING	17
3.1. MILITÄRSTRATEGISK INRIKTNING.....	17
3.2. INSATSORGANISATIONsutveckling 2009-2011 samt FÖRSVARSMAKTENS FÖRSLAG TILL FRAMTIDA BIDRAG TILL STYRKEREGISTER.....	21
4. FÖRSLAG TILL MÅL FÖR VERKSAMHETEN ÅR 2009 OCH INRIKTNING FÖR PERIODEN 2010-2011 PER VERKSAMHETSGREN (PRODUKTER)	25
4.1. MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 1 (INSATSER)	25
4.2. MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 2 (UPPBYGGNAD AV INSATSORGANISATIONEN OCH BEREDSKAP)	27
4.3. MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 3 (UTVECKLING).....	33
4.4. MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 4 (ÖVRIG VERKSAMHET)	36
4.5. MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 5 (INTERNATIONELL FREDSFÖRÄMJANDE VERKSAMHET).....	38
4.6. MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 6 (STÖD TILL SAMHÄLLET)	38
4.7. PERSONALFÖRSÖRJNING	39
4.8. MARK- OCH LOKALFÖRSÖRJNING	43
5. SÄRSKILDA INRIKTNINGAR	43
5.1. INTERNATIONELLT FÖRSVARSSAMARBETE.....	43
5.2. MILJÖVERKSAMHET	45
5.3. SAMVERKANSRÅD MOT TERRORISM.....	46
6. FÖRSLAG TILL FINANSIERING PERIODEN 2009-2011	47
6.1. PLAN FÖR RESPEKTIVE ANSLAG	48
6.2. FÖRSVARSMAKTENS KOSTNADS- OCH UTGIFTSBUDGET PER PRODUKTGRUPP 2009.....	49
6.3. PROGNOSEN FÖR ÅRET 2008 SAMT PERIODEN 2009-2011	52
6.4. LÅNERAM FÖR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	53
6.5. AVGIFTER OCH ANDRA INKOMSTER	53
6.6. RÄNTEKONTOKREDIT OCH ANSLAGSKREDIT	54
6.7. BEMYNDIGANDEN.....	54
7. FÖRSLAG TILL FÖRFATTNINGÄNDRINGAR	55
7.1. FÖRSLAG.....	55
7.2. SKÄLEN TILL FÖRSLAGEN	55

1. Läget i Försvarmakten

Läget i Försvarmakten den 31 december 2007 framgår av Försvarmaktens årsredovisning som gavs in till regeringen den 22 februari 2008. En bedömning av hur verksamheten kommer att utvecklas under 2008 har lämnats i Försvarmaktens hemställan den 21 januari 2008 samt i anmodesvar m a a denna hemställan.

Försvarmaktens uppgifter

Försvarmaktens uppgifter framgår av förordningen (2000:555) med instruktion för Försvarmakten. Där sägs såvitt här är av intresse.

Grunden för Försvarmaktens verksamhet skall vara förmågan till väpnad strid.

Försvarmakten skall kunna försvara Sverige mot väpnat angrepp var det än kommer ifrån. Hela Sverige skall kunna försvaras.

Försvarmakten skall hävda Sveriges territoriella integritet.

Försvarmakten skall bidra till fred och säkerhet i omvärlden genom att kunna genomföra och lämna stöd till fredsfrämjande operationer och säkerhetsfrämjande samarbete samt kunna lämna stöd till humanitär verksamhet.

Försvarmakten skall bidra till att stärka det svenska samhället vid svåra påfrestningar i fred genom att kunna samverka med andra myndigheter och kunna ställa resurser till förfogande.

Krav på Försvarmaktens operativa förmåga

Försvarmakten skall ha den operativa förmåga, de kompetenser och den insatsorganisation som regeringen beslutar. Försvarmakten skall även upprätthålla den beredskap som regeringen beslutar.

Försvarmaktens beredskap, organisation och planläggning skall medge att Försvarmaktens förmåga kan anpassas för att motsvara förändrade krav och behov.

Försvarmakten skall genomföra den planläggning och vidta de förberedelser som behövs för att kunna lösa myndighetens uppgifter.

Regeringen ställer för närvarande följande krav på operativ förmåga.

Förmåga I - Hävda Sveriges territoriella integritet och bidra till att förebygga och hantera kriser i vår omvärld genom att medverka i fredsfrämjande insatser.

Förmåga II - Förmåga att vid ett försämrat omvärldsläge kunna hantera händelseutvecklingar och hot som kan drabba Sverige samt kunna öka förmågan till internationella insatser.

Förmåga III - Efter allvarlig och varaktigt försämrad omvärldsutveckling och successiva beslut av regering och riksdag kunna utveckla förmåga att möta olika former av mer omfattande militära operationer som hotar Sveriges fred och självständighet.

Av regleringsbrevet för budgetåret 2008 avseende Försvarmakten följer att regeringen i nuvarande säkerhetspolitiska läge prioriterar kravet på förmåga att hävda Sveriges territoriella integritet och bidra till att förebygga och hantera kriser i vår omvärld genom att medverka i fredfrämjande insatser.

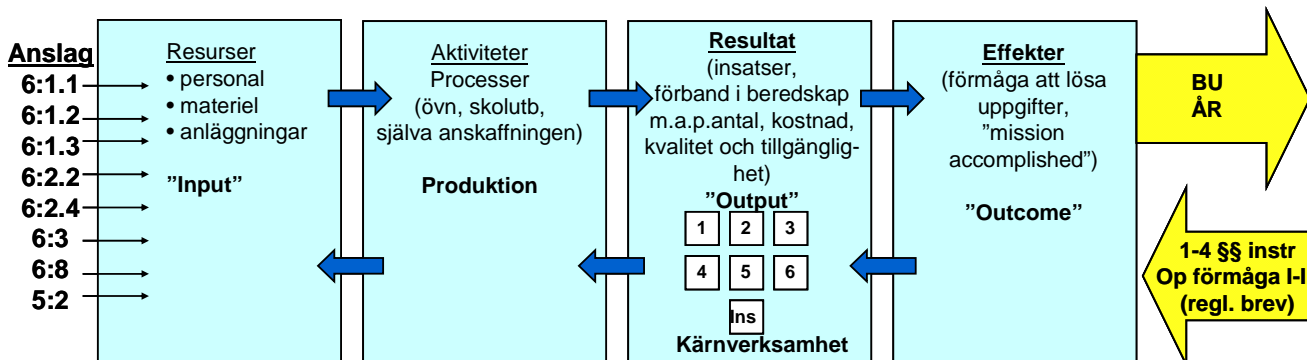
Regeringens styrning

Regeringen styr från och med budgetåret 2007 Försvarmakten genom att i regleringsbrevet inledningsvis ange vilken operativ förmåga samt en däremot svarande insatsorganisation Försvarmakten skall ha. Därefter ställer regeringen krav på vilka *produkter* Försvarmakten skall leverera inom ett antal verksamhetsgrenar.³ Avslutningsvis ställer regeringen ett antal krav på resursanvändningen samt tilldelar myndigheten dispositionsrätt över de ekonomiska resurserna som krävs för att genomföra verksamheten (*produktionen*).

Styrningen fokuserar från och med budgetåret 2007 mera på de resultat Försvarmakten skall åstadkomma i form av produkter, främst insatser och insatsförband, än hur produktionen skall genomföras för att uppnå dessa resultat. Perspektivet i regeringens styrning har därmed i förhållande till tidigare vridits från en inputorienterad till en outputorienterad styrning.

Den interna styrningen av planeringen och uppföljningen av verksamheten har naturligen sin utgångspunkt i regeringens styrning, som den kommer till uttryck i regleringsbrevet för Försvarmakten 2007. Den interna styrningen regleras i Försvarmaktens ekonomistyrningsmodell (FEM) som utgår från regeringens styrning i instruktionen och regleringsbrevet. Den sammantagna styrkedjan regeringen – Försvarmakten framgår i grafisk form av figur 1 nedan.

³ Begreppet "produkt" är i Försvarmakten synonymt med "prestation". De viktigaste produkterna (output) är insatser, insatsförband och resultaten från forsknings- och utvecklingsarbetet. Resurserna utgörs av personal, materiel, anläggningar samt mark och lokaler (input).

Figur 1 Försvarsmaktens ekonomistyrningsmodell (FEM)

2. Planeringsförutsättningar

Förmågan att tillsammans med andra länder förebygga, begränsa, dämpa och avbryta konflikter skall prioriteras. Utvecklingen av Försvarsmaktens internationella förmåga skall även kunna utnyttjas nationellt. I Försvarsmaktens planering har denna prioritering främst kommit till uttryck genom ytterligare utveckling av snabbinsatsförmågan. Kravet på Försvarsmakten att med kort varsel kunna förstärka pågående insatser och genomföra evakueringsinsatser är det som dimensionerar snabbinsatsförmåga tillsammans med EU Battlegroup (BG) koncept. Regeringens ambition förstärks ytterligare i budgetpropositionen för 2008. Regeringens avsikt att förstärka förmågan till långsiktiga internationella insatser i kombination med ambitionen att delta i "färre men större insatser" innebär behov av att också skapa större uthållighet.

I första hand är det genom att genomföra insatser som har påverkan på händelseförloppet på land (markoperativ verksamhet) som Försvarsmakten skall bidra till den ökade internationella ambitionen. Dessa insatser skall kunna genomföras i samtliga konfliktnivåer, såväl i närområdet som globalt. Försvarsmakten skall kunna lämna substantiella bidrag till internationella insatser. Ett substantiellt bidrag karaktäriseras av:

- Att vara bland de första enheterna på plats i ett insatsområde vid kortvariga fredsfrämjande och säkerhetsskapande insatser. Detta kan göras som understöd för evakuerings- eller förstärkningsoperation med specialförband, kompani- eller bataljonsinsats (battlegroup) med skytte- eller lätt mekaniserad bataljon med stöd av transportflygresurser.
- Att utgöra en betydande del av operationens totala förband vid en eller flera långvariga större fredsfrämjande och säkerhetsskapande insatser med mekaniserad- eller skyttebataljon som genomförs med markoperativ tyngdpunkt.

- Att lösa de för insatsen kritiska uppgifterna under kort eller lång tid, där speciell förmåga efterfrågas. Denna typ av bidrag kan dels utgöra egna insatser, dels utgöra stöd till ovanstående två bidrag.

Insatsorganisationen skall fortsatt utvecklas kvalitativt bl.a. genom åtgärder inom personalförsörjningsområdet. Införandet av ett utvecklat personalförsörjningssystem bedöms ge de första effekterna under 2009, för att därefter successivt öka.

I enlighet med tidigare inriktning skall delar av NBG efter beredskapsperioden första halvåret 2008 vidmakthållas. Vidare skall (F)HQ vidmakthållas som en rörlig operativ ledningsresurs och kaderorganiserar inom Högkvarteret. Att vidmakthålla väsentliga delar av NBG och (F)HQ understödjer regeringens ambition att ta ansvar som *framework nation* för BG år 2011. Planeringen i detta avseende bedöms medföra lägre etableringskostnader jämfört med NBG 2008, då ambitionen är att BG 2011 lednings- och förbandsstruktur till största delen skall utgå från NBG 2008.

Ett av de mest prioriterade områdena inom personalförsörjningsområdet är att förändra Försvarmaktens befattningsstruktur så att kopplingen mot insatsförbanden tydliggörs. Från att tidigare ha tagit stor hänsyn till grundorganisationens behov blir de operativa kraven allt mer dimensionerande för Försvarmaktens personalbehov. Den minskade rekryteringen, som är en följd av tidigare reduceringar av grund- och insatsorganisationen, har tillsammans med regeringens ökade internationella ambition skapat en mycket ansträngd personalsituation. För att hantera den uppkomna situationen behöver Försvarmakten i närtid vidta särskilda åtgärder. Ett annat prioriterat område är avtalsområdet. Utvecklingen av Försvarmakten och behovet av att skapa såväl högre tillgänglighet i insatsorganisationen som kostnadseffektivitet innebär att verksamheten måste stödjas av en ny avtals- och villkorsstruktur. En sådan är under framtagande och bedöms ge effekt under 2009. Värnplikten utgör de närmaste åren fortsatt grund för Försvarmaktens behov för insatser, officers- och befälsutbildning och hemvärnets behov. På längre sikt förväntas den pågående översynen av pliktlagstiftningen få väsentlig betydelse för personalförsörjningen.

Personalförsörjningssystemet skall inriktas mot att skapa ökad handlingsfrihet avseende anställningstiders längd. Försvarmaktens personalförsörjning skall i närtid uppnå 9 600 årsarbetskrafter (åak) och på sikt 10 000 åak tillsvidareanställda befäl och officerare⁴, 6 500 åak civilanställda och 7 600 åak tidsbegränsat anställda soldater, med en kompetens och nivåmässig balans samt för officerare och befäl även en ålderstrukturalans, inom ramen för volymen årsarbetskrafter.

⁴ Åak tv anställda befäl och officerare avser lönedel för såväl yrkes- som reservofficerare.

Internationellt samarbete utvecklas på bredden inom hela produktionen i syfte att långsiktigt successivt öka systemlikheten och därmed kostnadseffektiviteten med ökade operativa möjligheter och effekt som följd. I detta sammanhang är samarbetet med våra nordiska grannländer särskilt betydelsefullt.

Förbandsutveckling och därmed materiel- och personalutveckling, inriktas mot att olika förbandstyper ska kunna sättas samman till insatsstyrkor optimerade för de uppgifter som ska lösas – fler generella förband och komponenter inom förbanden vilka är kompatibla mellan olika förbandstyper. Omsättningstakten för dimensionerande materielsystem tillåts bli lägre.

3. Inriktning för Försvarsmaktens utveckling

3.1. *Militärstrategisk inriktning*

3.1.1. *Omvärld, hot och utmaningar*

Den säkerhetspolitiska omvärldsutvecklingen och det vidgade säkerhetsbegreppet innebär att militära maktmedel har en delvis förändrad roll. Säkerhet bygger på gemensamma politiska, ekonomiska och militära åtgärder med en tyngdpunkt i förebyggande åtgärder.

I EU:s gemensamma säkerhetsstrategi har samtliga medlemsstater ställt sig bakom en samlad bedömning av de säkerhetspolitiska hoten och en strategi för att bemöta dessa. Den europeiska säkerhetsstrategin är central för den svenska säkerhetspolitiska utvecklingen och därmed en av de mest pådrivande faktorerna för Försvarsmaktens utveckling. Strategin understryker de påtagliga hot som utgår från storskalig terrorism och spridning av massförstörelsevapen. Att i samverkan med andra stater och internationella aktörer förebygga, föregripa och bekämpa terrorism är en allt viktigare uppgift.

Det är svårt att föreställa sig en framtida militär kris där Sverige skulle utsättas för ett militärt hot från en annan stat som inte samtidigt berör andra stater i närområdet. Genom ett utökat europeiskt samarbete och samarbete med våra grannländer kan möjligheterna att avhålla från och möta sådana hot fortsatt utvecklas. En förutsättning för denna utveckling är en trovärdig och allsidigt användbar nationell militär förmåga anpassad för att kunna utnyttjas globalt, i Europa samt på och i närheten av svenskt territorium. Ett utökat samarbete inom den europeiska gemenskapen och med våra nordiska grannländer skall därför avspeglas i Försvarsmaktens utformning.

De största utmaningarna och riskerna för vår säkerhet finns i dag på den globala arenan. Sönderfallande stater, olika former av extremism inklusive rena terrorangrepp är liksom intressekonflikter kring sinande naturresurser några exempel. Andra exempel är konflikter som kommer ur ekonomiska skillnader och, på längre sikt, ur konsekvenser av klimatförändringarna. Svenska militära förband behöver därför under överskådlig tid kunna nyttjas för fredsfrämjande och säkerhetskapande insatser, ibland på stora avstånd från Sverige.

Vår del av världen har under den senaste tioårsperioden upplevt en omvälvande men i huvudsak positiv utveckling. Framtiden innebär dock en rad nya utmaningar. Nya olje- och gasfyndigheter i polar- och Barentsområdet, som blir lättare att utvinna på grund av klimatförändringar, ökar i betydelse i takt med ökande globala energibehov och samtidigt sinande tillgångar.

Utvecklingen i Ryssland kommer även i framtiden att påverka vårt närområde. Positiva trender i form av ekonomisk tillväxt och höjd levnadsstandard ger möjligheter till ökad integration västerut. Men det finns även oroande tecken på en allt mer centraliserad politisk och ekonomisk maktkoncentration och en försvagning av demokratiska principer. Militära satsningar ökar den militära handlingsfriheten och kvalificerade förband finns i såväl Östersjöområdet som de norra områdena.

Den strategiska och militära utvecklingen i vårt närområde omfattas av en betydande dynamik. Risken för kriser som kan komma att medföra att militära resurser blandas in kan över tiden inte negligeras. De militära operationer eller incidenter som inom överskådlig tid kan komma att påverka oss vid en eventuell kris bedöms dock vara av begränsad omfattning och det är svårt att se mer omfattande militära hot mot Sverige som kräver mobilisering av större förbandsenheter.

Omvärldsutvecklingen tillsammans med ett ökande internationellt samarbete innebär att risken för angrepp från statliga aktörer har minskat, samtidigt som hotet från ickestatliga aktörer ökat. Denna typ av hot ställer stora krav på beslutsfattande och kvalificerade förband tillgängliga för insatser.

Den allt högre ambitionen att kunna verka internationellt ökar kraven på den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten. Det gäller såväl krav på förmåga att använda underrättelser för operativa behov som att med säkerhetsunderrättelser stödja chef med säkerhetsskyddsansvar.

3.1.2. *Övergripande mål*

Försvarsmaktens huvuduppgift är väpnad strid. Försvarsmakten skall hävda Sveriges territoriella integritet och bidra till att förebygga kriser i vår omvärld genom att delta i internationella insatser. Att långsiktigt kunna upprätthålla förmågan till väpnad strid innebär ett krav att vidmakthålla kompetens över tiden samt en kon-

tinuerlig utveckling mot nya krav och behov. Uppgifterna som Försvarsmakten skall lösa, såväl nationellt som internationellt, ställer krav på förband med förmåga till snabba insatser med begränsad varaktighet men också uthållig förmåga att kontinuerligt kunna bidra till långvariga såväl större som mindre insatser. Kapacitet att snabbt förstärka krishantering såväl nationellt som internationellt skall finnas.

Förmåga till väpnad strid i försvarsmaktsgemensamma styrkor – stridsgrupper – skall vidmakthållas dels för grundläggande förmåga att genomföra multinationella insatser, dels för att på lång sikt kunna genomföra mer omfattande gemensamma operationer. Försvarsmakten har insatsförband i hög beredskap för nationella och internationella insatser samt insatsförband med lägre beredskap för att efter beslut kunna höja beredskapen och medverka i krishantering nationellt och internationellt, eller förstärka och avlösa förband i internationella operationer. Därmed skapas möjligheter för uthållighet i insatser.

Insatsförbandens utbildning och övrig verksamhet skall organiseras och ledas på sådant sätt att soldater, sjömän och officerare har en tydlig samhörighet med sitt förband och dess uppgift. Insatsförbanden skall därför kaderorganiseras.

Försvarsmaktens medverkan i fredsfrämjande och säkerhetsskapande insatser ställer krav på att kunna verka över hela skalan av uppgifter från förtroendeskapande och konfliktförebyggande åtgärder, humanitära, fredsbevarande till fredsframtvingade operationer. Insatsförbanden skall vara utrustade och övade för att kunna hantera en eskalation av hot- och konfliktnivå under pågående insats. Krav ställs på kunskap och information om förutsättningar och lägesutveckling i möjliga insatsområden som stöd för insatsbeslut.

Deltagande i fredsfrämjande insatser skall genomföras dels med förband, dels med officerare och soldater i olika staber och ledningsförband. Markstridsförbanden skall med lätta och medeltunga förband kunna transporteras till insatsområdet med flyg- eller sjötransport. Marin- och flygvapenförband skall utveckla förmågan att stödja och delta i operationer med markoperativ tyngdpunkt.

Utvecklingen ställer krav på strategisk transportförmåga. Sveriges åtagande i EU snabbinsatsförmåga, där tidsförhållandena kräver att transportresurser finns tillgängliga, accentuerar detta. Förmågan utvecklas genom internationellt samarbete.

Det fortsatta arbetet med EU krishanteringsförmåga utgör en viktig grund i utvecklingen av Försvarsmakten, bl.a. inom metoder för konflikthantering och standarder. Inom EU kapacitetsutveckling och arbetet med Headline Goal 2010 (HG 2010) har kvarvarande brister identifierats och konsekvensbeskrivits avseende militära uppgiftsställningar och operationer. Det genomförda arbetet bidrar till riskvärdering inför operationer och utgör underlag för medlemsstaternas planering. Sverige och Försvarsmaktens bidrag till EU kapacitetsutveckling utvecklas

inom områden där behoven inom EU är som störst och inom områden med nu identifierade brister. Utvecklingen av EU snabbinsatsförmåga fortsätter inom de olika delkoncepten där standardiseringsarbetet inom Battle Group (BG) konceptet utgör underlag för Försvarets utveckling av BG 2011.

Försvarets resurser skall kunna ställas till förfogande för samhällets skydd mot våld, terroristhandlingar och sabotageverksamhet, samt i övrigt kunna bidra till samhällets samlade förmåga att hantera svåra påfrestningar. Försvarets skall för att underlätta ledning av insatser fortsatt utveckla förmågan att verka tillsammans med övriga aktörer i samhället på såväl central, regional som lokal nivå. Försvarets stöd, enligt ovan, skall inte vara dimensionerande utan lösas med de resurser som finns tillgängliga mot bakgrund av kraven på operativ förmåga i övrigt.

Deltagande i multinationella övningar, i Sverige eller utomlands, ger förutsättningar att delta i internationella insatser och är av avgörande betydelse för att kunna genomföra kvalificerade internationella insatser. Försvarets skall verka för att multinationella övningar genomförs i Sverige samt att EU medlemsstater och andra utvalda länder kan utnyttja våra övnings- och skjutfält samt andra anläggningar. Bedömd insatsmiljö visar behov av att öka förmågan att genomföra insatser i urban miljö. Detta gäller alla insatsförband och i samtliga konfliktnivåer.

Utveckling av ledningsmetod och ledningssystem, bl.a. ett nätverksbaserat koncept, skall med en reducerad ambition följa utvecklingen inom EU och NATO/PfP varvid nationella särlösningar skall undvikas. Ledningsmetod och ledningssystem skall utformas och inriktas så att interoperabilitetskraven enligt de av Sverige antagna partnerskapsmålen uppnås. Verksamheten skall fokusera på att omsätta konkreta resultat till insatsorganisationen. Framtida insatser ställer fortsatt krav på kunskapsinhämtning och studier. Detta skall i huvudsak ske genom bi- och multilaterala samarbeten och i enlighet med framtagna forsknings- och utvecklingsstrategi.

Validering av insatsförband skall ske i enlighet med EU:s och NATO:s metoder i första hand inom ramen för Operational Capabilities Concept Evaluation & Feedback (OCC E&F).

Försvarets personalförsörjningssystem skall utvecklas tillsammans med arbetstagarorganisationerna. Inriktningen är bl.a. att uppgifters komplexitet och andra kvalitets- och tillgänglighetskrav styr vilken anställningsform som väljs.

Försvarets materielförsörjningsstrategi skall sätta insatsförbandens behov i centrum och långsiktigt skapa den kvalitet, tillgänglighet och flexibilitet som är nödvändig för insatsförbandens behov. Materielförsörjningen skall vara kostnads-effektiv ur ett livscykelperspektiv och tillgodose krav på ökad leveranssäkerhet.

Valen mellan kostnad, effekt och handlingsfrihet skall tydliggöras och materieförsörjningen skall i en högre grad än tidigare nyttja Försvarens redan befintliga materiel och den som finns tillgänglig på marknaden.

3.2. *Insatsorganisationsutveckling 2009-2011 samt Försvarens förslag till framtida bidrag till styrkeregister*

Av tabellen nedan framgår förslag till kvantitativa mål för insatsorganisationen år 2009-2011. En detaljerad redovisning av insatsförbandens utveckling åren 2009-2018 framgår av bilaga 1 (hemlig). Av tabellen framgår också Försvarens förslag till framtida bidrag till styrkeregister.

Fu	=	Fortsatt utveckling av insatsförband (arvförband nyttjas)
U	=	Utveckling mot insatsförband (nytt förband skapas)
V	=	Vidmakthålls (omsätts fortlöpande)
Av	=	Avveckling påbörjas
/x	=	Antalet insatsförband

Avvecklingstakten för förband som utgår framgår ej.

1. Arméförband	2009	2010	2011	Internationellt Styrkeregister
Mekaniserad bataljon	V/6	V/6	V/6	Mekaniserad bataljonstridsgrupp, mekaniserat kompani och stridsvagnskompani.
Lätt mekaniserad bataljon	V/2	V/2	V/2	Lätt mekaniserad bataljonstridsgrupp.
Luftburen bataljon	V/1	V/1	V/1	
Artilleribataljon ⁵	V/2	V/2	V/2	Artlokrpluton. FAC ⁶ /TACP ⁷ från 2010. Artillerikompani från 2011, nyanmälan.
Artillerilokaliseringsradarkompani ⁸	Av/1			
Luftvärnsbataljon	Av/1, V/2	V/2	V/2	Luftvärnspluton rb70.
Jägarbataljon	V/1	V/1	V/1	Jägarpluton.
Underrättelsebataljon	V/1	V/1	V/1	Underrättelsepluton, nyanmälan.
Säkerhetsbataljon	V/1	V/1	V/1	
Ingenjörbataljon ⁹	Av/1, V/2	V/2	V/2	Ingenjörkompani med

⁵ I artilleribataljon ingår från 2009 tidigare fristående artillerilokaliseringsradarkompani.

⁶ Forward Air Control.

⁷ Tactical Air Control Party.

⁸ I artilleribataljon ingår från 2009 tidigare fristående artillerilokaliseringsradarkompani.

⁹ I ingenjörbataljon ingår tidigare förbindelsebataljon och fristående ammunitionsröjningskompanier.

				EOD ¹⁰ och IEDD ¹¹ -enheter.
Militärpoliskompani	V/2	V/2	V/2	Militärpolis enhet.
CBRN-kompani ¹²	V/1	V/1	V/1	CBRN-pluton.
2. Marinförband	2009	2010	2011	Internationellt Styrkeregister
Sjöstridsflottiljledning	V/2	V/2	V/2	
Korvettdivision	V/2	V/2	V/2	Två korvetter och stödresurser.
Minröjningsdivision	V/2	V/2	V/2	Två mröjfartyg, EOD och stödresurser.
Ubåtsflottiljledning	V/1	V/1	V/1	
Ubåt	V/4	V/4	V/4	En ubåt och stödresurser.
Signalspaningsfartyg	V/1	V/1	V/1	
Amfibiebataljon	V/1	V/1	V/1	Amfibiestridsgrupp.
Amfibiebevakningsbåtkompani	V/1	V/1	V/1	
Sjöinformationsbataljon	V/1	V/1	V/1	
Marin basbataljon	V/1	V/1	V/1	
3. Flygvapenförband	2009	2010	2011	Internationellt Styrkeregister
Stridsflygdivision	V/4	V/4	V/4	Stridsflygdivision med basförband.
Helikopterbataljon	V/1	V/1	V/1	Helikopterenhet med basförband, nyanmälan från 2011.
Stridslednings- och luftbevakningsbataljon	V/1	V/1	V/1	
Ledningsflyggrupp ASC 890	V/1	V/1	V/1	Ledningsflyggrupp från 2010.
Flygbasbataljon	V/2	V/2	V/2	En flygplatsenhet/APOD ¹³ .
Transportflygdivision Tp 84	V/1	V/1	V/1	Transportflygförband.
Central transportflygdivision ¹⁴	V/1	V/1	V/1	
Regional transportflygdivision	A v/2			
Signalspaningsflygdivision S102B	V/1	V/1	V/1	Signalspaningsflygplan.
4. Ledn- och undförband	2009	2010	2011	Internationellt Styrkeregister
HKV med stabsförband	V/1	V/1	V/1	

¹⁰ Explosive Ordnance Disposal.¹¹ Improvised Explosive Device Disposal.¹² Chemical Biological Radiological Nuclear.¹³ Air Port Of Debarkation.¹⁴ Innehåller två TP 102 (Gulfstream IV) för statsflyget.

(F)HQ ¹⁵ med stabs- och sambandsförband	V/1	V/1	V/1	(F)HQ med stabs och sambandsförband.
IT-försvarsförband	V/1	V/1	V/1	
CERT ¹⁶	V/1	V/1	V/1	
Specialförband	V/2	V/2	V/2	Specialförband.
Taktisk sambandsbataljon	V/1	V/1	V/1	Sambandskompani, nyanmälan.
Telekrigbataljon	V/1	V/1	V/1	EW ¹⁷ -tropp, nyanmälan.
FMTM ¹⁸	V/1	V/1	V/1	
NUE ¹⁹	V/1	V/1	V/1	
PSYOPS-pluton	U/1	U/1	V/1	
Stridsgruppstab med stridsgruppstabskompani ²⁰	Av/1, V/2	V/2	V/2	
5. Logistikförband	2009	2010	2011	Internationellt Styrkeregister
MOVCON ²¹ ledning	V/1	V/1	V/1	Del av MOVCON-ledning, nyanmälan.
MOVCON pluton	Av/2, V/3	V/3	V/3	MOVCON pluton, nyanmälan.
Operativ ledningsteknisk bataljon ²²	V/1	V/1	V/1	
Teknisk bataljon	V/1	V/1	V/1	
Operativ transportbataljon	Av			
Operativt försörjningskompani	Av			
Logistikbataljon	V/2	V/2	V/2	Logistikkompani, nyanmälan.
Underhållsbataljon	Av			
Tungt transportkompani	V/2	V/2	V/2	Tung transportpluton.
Sjukhuskompani ²³	Fu/3	Fu/3	Fu/2, V/1	
Sjukvårdsförstärkningskompani ²⁴	Fu/3	Fu/3	Fu/2, V/1	Kirurgtropp, nyanmälan.

¹⁵ (Force) Head Quarter.

¹⁶ Computer Emergency Response Team.

¹⁷ Electronic Warfare.

¹⁸ Försvarsmaktens telenät och marktelefonförband.

¹⁹ Nationell underrättelseenhet.

²⁰ Stridsgruppstab med stabsförband är en rörlig resurs som skall ha förmåga att kunna leda och samordna i första hand markoperativ verksamhet.

²¹ Movement Control.

²² Förbandet svarar bl.a. för den tekniska driften av IT-infrastrukturen.

²³ 2009-2010 vidmakthålls kirurgtropp, tandvårdsenhet, MEDEVAC-hkp och sjuktransportmodul.

²⁴ Ibid.

6. Nationella skyddsstyrkor	2009	2010	2011	Internationellt Styrkeregister
Hemvärnsbataljon	V/60	V/60	V/60	

Följande förändringar i insatsorganisationen föreslås:

- Sex mekaniserade bataljoner omorganiseras till att innehålla såväl medeltunga, lätta som tunga enheter. Utöver detta omorganiseras (ur arvförbanden mekaniserad bataljon stridsfordon 90 och pansarterrängbilsbataljon) två lätta mekaniserade bataljoner.
- Två artilleribataljoner omorganiseras från haubits 77B till hjulhaubits 77BD. Artillerilokaliseringsradarkompaniet ingår i artilleribataljonerna från 2009.
- En luftvärnsbataljon avvecklas, delar av organisationsbestämmande materiel överförs till kvarvarande luftvärnsbataljoner. Två luftvärnsbataljoner organiseras med robot 97/70/23. Två luftvärnsbataljoner 97/70 och en luftvärnsbataljon 90/70M utgör arvförband. Försvarsmakten föreslår förbandssättning av robotsystem 23 i perioden.
- En säkerhetsbataljon vidmakthålls.
- En ingenjörbataljon, tidigare förbindelsebataljon, avvecklas och två ingenjörbataljoner vidmakthålls.
- Signalspaningsfartyget vidmakthålls genom att HMS Orion ersätts med HMS Carlskrona från 2009.
- Inom sjöinformationsbataljonen reduceras antalet sjöstriskompanier inklusive sjöcentraler till tre senast 2010, för att därefter ytterligare reduceras till en senast 2014.
- Fyra stridsflygdivisioner erhåller totalt 99 stycken flygplan av JAS 39 C/D status genom ombyggnad av 31 stycken JAS 39 A/B. Kvarvarande, ej modifierade JAS 39 A/B, utgör en exportresurs alternativt avvecklas senast 2012.
- Till 2009 modifieras ytterligare fyra HKP 10A till HKP 10B för MEDEVAC och trupptransport.
- Inom stridslednings- och luftbevakningsbataljonen avvecklas stridsledningscentral Hästveda senast 2012.
- Två regionala transportflygdivisioner avvecklas och två stycken S100C avyttras.
- Betjäningsförbandet till en stridsgruppstab med stridsgruppsstabskompani avvecklas och två stridsgruppsstab med stridsgruppsstabskompanier vid-

makthålls. I avvaktan på slutligt beslut avseende personalförsörjning av stridsgruppsstaber bibehålls personal till tre stridsgruppsstaber.

- Två MOVCON-plutoner avvecklas.
- Två logistikbataljoner vidmakthålls ur arvförband som avvecklas.
- De nationella skyddsstyrkorna intar, samordnat med ett utvecklat personalförsörjningssystem, 30 bataljoner år 2019.

4. Förslag till mål för verksamheten år 2009 och inriktning för perioden 2010-2011 per verksamhetsgren (produkter)

4.1. Mål och inriktning för verksamhetsgren 1 (Insatser)

4.1.1. UNSCR 1325/ Genderperspektiv

Försvarsmaktens avser i sin fortsatta planering för insatser integrera ett UNSCR 1325/genderperspektiv. Försvarsmaktens fokus för integrering av 1325/genderperspektiv skall vara operativ effekt och samtidigt stärka kvinnors mänskliga rättigheter.

Försvarsmakten vill prioritera ökad andel kvinnor som deltar i internationella insatser. Försvarsmakten vill dessutom säkerställa att samtliga insatta förband har erforderlig kompetens samt avsätta resurser för att integrera ett gender/1325 perspektiv såsom *Gender (Field) Advisors* alternativt *Gender Focal Points* i samtliga insatser oavsett storlek. Försvarsmakten vill även prioritera en ökad interoperabilitet avseende gender/1325 i militära insatser inom Försvarsmakten och på nationell nivå, men också i ett Europeiskt och multinationellt perspektiv.

4.1.2. Förslag till inriktning av insatser 2009

Under 2009 föreslås ISAF och förberedelser för BG 2011 utgöra större insatser. KFOR, *Operation Active Endeavour* (OAE), Afrikas horn, JAS underrättelseinsats och ubåt föreslås utgöra mindre insatser.

Ambitionen i KFOR sänks under 2008 till ca 250 personer och föreslås därefter vidmakthålls på denna nivå. Något nytt ledningsansvar för *Multi National Task Force (Central)* (MNTF (C)) planeras inte. Insatsen 2009 föreslås därför bestå av *National Support Element* (NSE) och ett mekaniserat skyttekompani, totalt ca 250 personer. Långsiktigt bör inriktningen vara att avveckla truppbidraget alternativt att överta den taktiska reserven då KFOR reformeras. Om läget påtagligt och varaktigt försämras, och därmed förväntad transformering av KFOR skjuts på framtiden, kan en återgång till roterande ledningsansvar för MNTF(C) bli aktuellt eller att andra förmågor kommer att behövas beroende på händelseutvecklingen.

Detta kommer i så fall att förutsätta en ny avvägning av insatserna totalt. Därutöver finns möjlighet att avdela personal till insatsens högsta ledning under begränsad tid.

Försvarsmakten föreslår en utökning av insatsen i ISAF, främst vad avser *Provincial Reconstruction Team Mazar-e-Sharif* (PRT MeS) omfattande cirka 550 personer inkluderande MEDVAC (HKP) och *Forward Operation Base* (FOB) personal. Syftet är att balansera uppgifter och resurser och därmed öka den operativa effekten och lösa huvuddelen av uppgifterna inom PRT MeS *Area Of Responsibility* (AOR). Den angivna utökningen bedöms inrymma ökad förmåga till rörlighet, underrättelser och förmåga att desarmera bomber och röja ammunition. Ett utökat stöd till *Afghan National Security Forces* (ANSF) är av stor vikt i syfte att öka *Afghan National Army* (ANA), *Afghan National Police* (ANP) och *Afghan Border Police* (ABP) förmåga att upprätthålla säkerhet samt lag och ordning.

MEDEVAC (ca 20-25 personer) föreslås tillföras från halvårsskiftet 2009. En eventuell omgruppering av FOB från *United Arab Emirate*, Förenade Arab Emiraterna (UAE) till exempelvis MeS föreslås om inte detta är genomfört under 2008. Den civila komponenten och koordineringen med civilt bistånd föreslås utvecklas.

Två insatser med marin tyngdpunkt, omfattande resurser för skydd, manöver, patrullering och övervakning, föreslås genomföras t.ex. Afrikas horn och insats utanför Västafrika.

I övrigt föreslås en tidsbegränsad spaningsinsats med JAS inom ramen för KFOR eller ISAF under 2009. Försvarsmaktens föreslår också ett deltagande i OAE bestående av enstaka stabsofficerare. OAE har ändrat karaktär till en insats med tyngdpunkt på underrättelsesamarbete och Försvarsmakten förordar därför enbart insats med stabsofficerare och utbyte av sjölägesinformation.

4.1.3. Förslag till inriktning av insatser 2010

Under 2010 är ISAF och förberedelser för BG 2011 att betrakta som större insatser. KFOR, OAE, *NATO Response Force* (NRF) och handlingsfrihet med mekaniserat kompani är att betrakta som mindre insatser.

Försvarsmakten föreslår att insatsen i KFOR prolongeras och består av NSE och mekaniserat skyttekompani, totalt ca 250 personer. Fortsatt övervägande avseende chefsskap för MNTF(C) kan vara aktuellt.

Insatsen i ISAF föreslås omfattas av en prolongering av tidigare styrkebidrag.

Försvarsmakten föreslår därutöver en insats med del av minröjningsdivision i NRF 14 och stabsofficerare i NRF 14 *Land Component Command* (LCC). Därut-

över råder handlingsfrihet för en 6-12 månaders insats eller förstärkningsoperation med ett kompani i ISAF, KFOR eller Afrika eller i ett nytt område. Kontinuerligt utbyte av sjölägesinformation inom OAE föreslås fortsätta enligt tidigare förslag.

4.1.4. Förslag till inriktning av insatser 2011

Under 2010 är ISAF och BG 2011 att betrakta som större insatser. KFOR, OAE och ubåt är att betrakta som mindre insatser.

BG 2011 står i beredskap från och med 2011-01-01 till och med 2011-06-30.

Insatsen i KFOR bör prolongeras och bestå av NSE och ett mekaniserat skyttekompani, totalt ca 250 personer. Fortsatt övervägande avseende chefskap för MNTF(C) kan vara aktuellt.

Deltagandet i ISAF föreslås motsvara tidigare års bidrag. Det civila deltagandet bedöms få ökad betydelse.

I övrigt finns handlingsfrihet för en marin insats med en ubåt. Kontinuerligt utbyte av sjölägesinformation inom OAE föreslås fortsätta enligt tidigare förslag.

4.2. Mål och inriktning för verksamhetsgren 2 (Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap)

Utveckling av förband skall ske mot Försvarsmaktens huvuduppgift, väpnad strid. Förmågan till väpnad strid utgör grund för att kunna lösa uppgifter såväl inom ramen för internationella insatser som inom territoriell integritet, men väpnad strid utgör också grund för fortsatt utveckling i ett långsiktigt perspektiv. Beredskap skall upprätthållas så att krav på operativ förmåga och delförmåga innehålls.

Under 2009 skall produktion av materiel och kompetenser för BG 2011 påbörjas och vara avslutad under första kvartalet 2010. Produktion av förband genomförs 2010 tillsammans med övriga verksamheter som skapar förutsättningar för att innehålla anbefalld beredskap från 2011-01-01.

Åtgärder för att möta hot mot våra insatta förband skall ständigt vidtas. I perioden prioriteras åtgärder för att stärka områdena skydd mot improviserade sprängladdningar (IED), medicinsk evakuering (MEDEVAC), sjukvård och underrättelser.

Ökad kostnadseffektivitet i produktion av insatsförbanden skall utvecklas genom en större andel generella förband med en så stor andel som möjligt gemensam organisation, materiel och utbildning med bibehållen specifik förmåga. Detta skapar ökad modularitet mellan olika förband, i första hand jägarbataljon, luftburen bataljon och amfibiebataljon, vilket medger ökad uthållighet i insatser. En ökad

kostnadseffektivitet uppnås även genom ett utökat internationellt samarbete, främst med Norge och Finland.

4.2.1. *Arméförband*

Arméförbanden skall utveckla kapacitet att leda och genomföra strid upp till och med bataljonsstridsgrupper²⁵, samt med lägre prioritet i brigadstridsgrupp²⁶, genom kontinuerligt återkommande förbands- och stabsövningar varvid strid i urban miljö prioriteras.

Förbandsutveckling, utbildning och materielanskaffning utgår alltid från soldatens behov, bland annat genom tidig tillförsel av intergruppradiosystem.

Marktaktisk ledning utvecklas bl.a. genom att införande av stridsledningssystem för bataljonsförband (SLB) påbörjas, inledningsvis i ledningsträningsmiljö.

Förmågan till underrättelseinhämtning, bearbetning och delgivning utvecklas genom integrering av flera olika underrättelsesdiscipliner och sensorer i ett gemensamt systemkoncept för underrättelser, övervakning, mållägesbestämning och spaning (ISTAR).²⁷ Anskaffning av SUAV (stridsteknisk UAV, s.k. mini-UAV) fullföljs och taktisk underrättelsemateriel tillförs liksom ny taktisk UAV (TUAV).

Förmågan till verkan utvecklas genom tillförsel av modifierad automatkarbin till alla förband och vid vissa förband även genom tillförsel av nytt buret pansarvärnsvapen²⁸ och granatspruta, fortsatt utbildning av FAC-personal²⁹ och tillförsel av materiel, fortsatt utveckling och anskaffning av precisionsammunition Excalibur och anskaffning av autonomt artillerisystem (Archer) för möjlighet till precisionsbekämpning i nära realtid.

Förmågan till skydd utvecklas genom vidareutveckling av CBRN-kompani. Luftvärnsförband görs interoperabla för användning i internationella operationer. Under perioden utvecklas insatsorganisationens förmåga att desarmera bomber och röja ammunition (IEDD).

Förmågan till uthållighet utvecklas genom att öka andelen generella materielsystem och Role 1 och Role 2 inom hälso- och sjukvård utvecklas.

²⁵ Med bataljonsstridsgrupp avses en styrka av bataljons storlek (upp till ca 1.000-1.500 personer) med olika ingående enheter/förband. Jmf med Core bat (NBG) och med delar ur CS och CSS.

²⁶ Med brigadstridsgrupp avses en styrka om upp till ca 5-6.000 personer med flera ingående bataljoner och andra enheter/förband. Brigadstridsgruppen understöds regelmässig av flera andra förband, främst med sensorinformation och långräckviddig bekämpning

²⁷ Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, Reconnaissance. ISTAR-enheten kan innehålla markradar, artlokradar, luftvärnsradar, UAV-enhet, EW-enheter, enheter för personbaserad inhämtning samt jägar- och undförband.

²⁸ NLAW, New Light Anti-tank Weapon

²⁹ Forward Air Control

4.2.2. *Marinförband*

Marin ledningsfunktion utvecklas med inriktning på internationella sambandslösningar samt utveckling av verktyg för hot- och riskutvärdering. Utvecklingen av ledningsfunktionen stödjer utvecklingen av förband med förbandsenheter som kan uppträda såväl självständigt som integrerat i en annan nationell eller internationell förbandsenhet.

Kompetensuppbyggnaden för korvett typ Visby avseende plattform, ytstrid, min-krig och ubåtsjakt prioriteras och verksamheten planeras mot att enheter inleder förbandsproduktion under 2009.

Förmåga till sjöminröjning samt att desarmera bomber och röja ammunition (EOD/IEDD) vidareutvecklas. Halvtidsmodifiering (HTM) av minröjningsfartyg typ Landsort genomförs. Förmåga att med marin insatsstyrka påverka mål under ytan (undervattenshot) vidmakthålls.

Ubåtsförbandets möjlighet att uppträda dolt skall kunna nyttjas såväl internationellt som nationellt. Förmågan att inhämta, bearbeta och delge information i syfte att skapa bra förutsättningar för beslutsfattning genom en försvarsmaktsgemensam ISTAR-förmåga, samt bidra till gemensam lägesbild skall utvecklas främst genom ökad möjlighet till spaning och samband.

Förmågan till signalspaning, inklusive kommunikationsspaning och teknisk signalunderrättelsetjänst (KOS/TES), samt övrig underrättelseinhämtning vidmakthålls genom att HMS Carlskrona modifieras till signalspaningsfartyg i perioden.

HTM av amfibiebataljon inleds. Ökad markrörlighet, bland annat inom ramen för generella förband, utvecklas bland annat genom tillförsel av ett lätt splitterskyddat flygtransportabelt fordon. Förmåga att påverka mål i maritim urbaniserad miljö ökas. Det svensk-finska samarbetet skall fortsätta, bl.a. inom organisations- och materielområdet.

Utvecklingen av två stridsstödfartyg påbörjas genom produktdefinitionsfas. Marin basbataljon skall med *Forward Naval Support Unit* (FNSU) utveckla kapacitet att framskjutet stödja marina förband med marin logistik såväl nationellt som internationellt.

Sjölägesinformation, på ytan, skall sammanställas och delges för militärt och civilt bruk samt operativt utväxlas med Finland. För att erhålla driftsäkra system, redundans och flexibilitet samt möjliggöra koncentration av information sker teknikomsättning bland annat genom utbyggnad av sensorkedja och kommunikationsnät.

4.2.3. *Flygvapenförband*

Krav på riskreduktion inom det militära luftfartssystemet skall mötas genom ett kvalitetssäkrat och entydigt ansvarsutövat vidmakthållande och vidareutvecklande av regelverk samt operationell styrning.

Strilbataljonen fortsätter utveckling avseende interoperabilitet innefattande bland annat taktiska datalänkar, säker kommunikation och igenkänningssystem (*Länk 16, HAVEQUICK II, IFF och Secure Voice*). Flygstridsledning utomlands utövas av ASC 890 samt av strilbataljonens personal som vid behov kan förstärka andra länders redan insatta ledningsförband.

Verkansförmågan för stridsflygdivisionerna ökas bland annat av att mörkerhjälpmedel införs och genom att precisionsbekämpning av mål på marken och på havsytan kan ske oberoende av väder. Vidare införs förmågan till bildalstrande inhämtning genom anskaffning av taktisk fotospaning dager samt att i nära realtid kunna överföra video till markförband. Inom perioden påbörjas en reducering av flygplannumerären samtidigt som del av den äldre flygplansflottan moderniseras i syfte att skapa en långsiktigt kostnadseffektiv lösning för JAS-systemets vidmakthållande till och med år 2040.

Signalspaningsflygdivision S 102B utvecklas med två uppgraderade SIS-utrustningar.

Helikopterförbandet optimeras för att verka inom fredsfrämjande insatser internationellt. Prioriterade förmågor är främst MEDEVAC och stöd åt snabbinsats med trupp- och materieltransport.

Förmågan att genomföra transporter inom ett operationsområde vidmakthålls genom att livstidsförlängande åtgärder *Avionics Modernization Programme (AMP)* på sju stycken TP 84 påbörjas, en TP 84 avvecklas efter att AMP är genomförd på de sju övriga.

Flygbasbataljonerna skall kunna betjäna egna stridsflygförband samt upprätta flygplats. Förmåga att ha en flygplats utan förberedd infrastruktur (landningshjälpmedel, anläggningar, drivmedel, ammunition, m.m.) öppen dygnet runt oavsett väder, på annan plats än insatsflottilj utvecklas nationellt.

4.2.4. *Lednings- och underrättelseförband*

Förmågan till ledning utvecklas genom organisationsutveckling av HKV, (F)HQ och stridsgruppsstab. Förmågan till rörlig ledning främst för att leda markförband vidmakthålls. Utveckling av ledningsmetod och ledningssystem, bl.a. ett nätverksbaserat koncept, skall med en reducerad ambition följa utvecklingen inom EU och NATO/PfP varvid nationella sÄrlösningar skall undvikas. Under perioden

påbörjas införande av ett gemensamt ledningsstödsystem (SWECCIS) för operativ och högre taktisk ledning. Övergången till IP som grund för informationsöverföring fortsätter.

Under perioden påbörjas införandet av en gemensam systemutformning enligt NBF/NNEC (Nätverksbaserat Försvar / NATO Network Enabled Capability). Utveckling som kan nyttjas för Sveriges bidrag till EU snabbinsatsförmåga prioriteras.

Kompetens för ledning av informationsoperationer på operativ nivå utvecklas främst genom utbildning samt deltagande med stabsofficerare i pågående fredsfrämjande och säkerhetsskapande insatser.

Försvarsmakten skall vidmakthålla förmågan att skapa och delge meteorologisk och oceanografisk information.

Försvarsmakten skall utveckla sin kapacitet att samordna och genomföra informationsoperationer. En viktig del i detta är att utveckla operativ förmåga till *Information Assurance* (IA) i syfte att skydda information och informationsinfrastruktur.

Den markbaserade telekrigföringen vidareutvecklas.

En effektiv dataförsörjning av insatsorganisationen vidareutvecklas, främst avseende signalspanings-, varnar-, och motverkansbibliotek, väderdata och geografisk datainformation.

4.2.5. *Logistikförband*

Utveckling påbörjas av ett försvarsmaktsgemensamt operativt logistikkoncept inkluderande bl.a. marin basbataljon/FNSU och flygbasbataljon/APOD. Nationella särlösningar skall undvikas.

Av antagna partnerskapsmål skall särskilt möjlighet till följdning av försändelser och tillgångar (s.k. *Consignment Tracking och Total Asset Visibility* (TAV)) samt fortsatt analys av, och eventuellt, införande av enhetsbränsle/drivmedel (*Single Fuel Concept*) prioriteras under perioden.

Materiel för drivmedelshantering, fältförplägnad, vattenrening, hantering och förvaring samt transporter anskaffas för att under perioden uppnå erforderlig nivå för internationella insatser.

Utvecklingen av förband för teknisk tjänst skall fortsätta så att delar behovsanpassat kan nyttjas vid internationella insatser över tiden.

Utvecklingen av förband för kommunikationstjänst skall fortgå. Förmågan att genomföra transporter till och från ett operationsområde är en förutsättning för Sveriges ambitioner på den internationella arenan. MOVCON-förband utvecklas i syfte att stödja förband vid insats.

Förmåga att omhänderta skadade och sjuka på högre nivåer, Role 2 (avancerad sjukvård bl.a. kirurgisk förmåga) tillförs insatsorganisationen efter hand. Delförmågor inom Role 2-konceptet vidmakthålls från och med 2009. Fortsatt utveckling genomförs av förmåga till behovsanpassad kvalificerad medicinsk evakuering (MEDEVAC).

4.2.6. *Nationella skyddsstyrkor*

Hemvärnet fortsätter utveckla förmåga att skydda skyddsobjekt och skyddsområden. Förmåga att påverka mål i urban miljö utvecklas tillsammans med insatskompaniernas kapacitet att leda insatsplutoner. Åtta hemvärnsunderrättelsekompanier organiseras. Övningsystemet utvecklas mot längre sammanhållande förbandsövningar.

4.2.7. *Frivillig försvarsverksamhet*

Försvarsmaktens behov av kompetenser och förmågor skall fortsatt vara styrande för uppdragen till de frivilliga försvarsorganisationerna. Behoven skall tydligt framgå i de uppdrag som Försvarsmakten ger de frivilliga försvarsorganisationerna. Försvarsmaktens förändrade uppgifter och därmed förändrade kompetensbehov ställer fortsatta krav på de frivilliga försvarsorganisationernas utbildning och utveckling. År 2009 genomförs verksamheten inom en lägre volym. För organisationer med bemanningsuppdrag gäller att genomföra avtalsutbildning för uppfyllnad av främst hemvärnsförbandens behov.

Den frivilliga försvarsverksamheten skall också omfatta ungdomsverksamhet, syftande till rekrytering mot värnpliktstjänstgöring, officersyrket, tjänstgöring i hemvärnet och internationell tjänstgöring. Organisationernas ungdomsverksamhet skall under perioden utvecklas och integreras med Försvarsmaktens ungdomsverksamhet.

4.2.8. *Beredskap*

Försvarsmaktens beredskapssystem skall vara så utformat att kraven på operativ förmåga och delförmåga innehålls. Prioritering av operativ förmåga över tid och rum styrs av beredskap. Volymer och typer av förband i olika beredskapsgrader skall kunna förändras över tiden med hänsyn till det säkerhetspolitiska läget, de operativa behoven och behov för internationella insatser. Grundberedskap för ej insatta förband skall vara R90 eller lägre.

Försvarsmaktens beredskapssystem indelas i beredskapsgraderna R10, R30, R90, R360 och RIII. Beredskapsgraderna anger hur snabbt insatsförbanden skall kunna påbörja anbefalld verksamhet.³⁰ Hela insatsorganisationen är beredskapssatt med tillgänglighetskrav för personal, materiel och anläggningar för nationella och internationella behov. Detta skapar tydlighet och en ensad indelningsgrund. Angivna krav inom respektive beredskapsgrad inriktar produktionen och skall ligga till grund för insatsorganisationsvärdering. Beredskapsgraden RIII åsätts i första hand förband vars personal, materiel och infrastruktur utgör en förutsättning för att förband med högre beredskap skall kunna innehålla aktuella beredskapskrav. För RIII-förbanden föreligger alltså inga andra beredskaps- eller tillgänglighetskrav än de som följer av ovanstående.

En detaljerad redovisning av insatsförbandens beredskap åren 2009-2011 framgår av bilaga 1 (hemlig).

4.3. Mål och inriktning för verksamhetsgren 3 (Utveckling)

Ett övergripande mål är att utgående från operativa behov befästa en vilje- och förmågestyrd utvecklingsverksamhet.

Följande utvecklingsverksamhet skall prioriteras:

- Att verka i gemensamma, multinationella och multifunktionella operationer.
- Att fortsatt utveckla och samtidigt implementera ledningsmetod och ledningssystem utifrån ett nätverksbaserat försvarskoncept (NBF) och att samordna utvecklingen med EU och NATO genom att följa densamma. Inom perioden skall leverans mot BG 2011 prioriteras.
- Att genomföra operationer expeditionärt.
- Att verka där irreguljär krigföring förekommer.

4.3.1. Forskning och teknikutveckling (FoT)

Den del av FoU som avser FoT anpassas mot en begränsad bredd. Långsiktiga satsningar fokuseras till ovan prioriterade områden samt nationellt viktiga kompetenser.

Kunskapsbehoven för följande områden skall speciellt beaktas:

³⁰ Begreppet har översatts från engelskans *ready to deploy*, d v s förbandet skall vara bemannat och utrustat enligt angiven målsättning i innehavd gruppering och kunna lösa sina uppgifter. Beredskapskravet innebär *inte* att ev. förflyttningar inbegrips inom angiven beredskapstid. Sådana krav måste i förekommande fall läggas till (jmf. NBG där detta är fallet).

- Att kunna verka gemensamt, multinationellt och multifunktionellt, bl.a. genom att öka kunskapen om interoperabilitet, både vad avser tekniska systemlösningar och inom humanområdet.
- NBF-utvecklingen, bl.a. genom verksamhet inom ledning, kommunikations- och informationssystem, sensorer, telekrig och humanområdet.
- Den internationella förmågan, dvs. förutsättningarna för att verka i främmande kulturer, miljöer och klimat, utvecklas bl.a. genom verksamhet inom CBRN och miljö, vapen och skydd, logistik, fordons-, fartygs- och flygteknik, ledarskap och försvarsrelaterad medicin.
- Utvecklingen av möjligheten att verka i miljöer med irreguljär krigföring, bland annat genom sensorsystem samt vapen-, verkans- och motverkanssystem med graderade verkansmöjligheter.

Fortsatt medverkan i EDA forskningsprogram för *Force protection* skall inplane-
ras i enlighet med regeringens beslut.

I FoT skall ett teknikdemonstratorprogram ingå vars syfte skall vara att pröva
teknisk realiserbarhet eller vetenskapliga idéer för att öka kunskapen om möjliga
framtida handlingsalternativ avseende teknikförsörjningen.

Satsningar inom det särskilda FoT-programmet skall fullföljas genom projekt som
avser generell teknikutveckling i civil samverkan, med tyngdpunkt på nanoteknik,
bränslecellsteknik, materialteknik och teknologier för autonoma/intelligenta sy-
stem. Strävan skall vara att i hög grad nyttja civil teknik och kunskap för militära
behov samt att överföra resultat av Försvarsmaktens FoU-verksamhet för ett vid-
gat civilt nyttiggörande när så befinns lämpligt.

Till forskningen hänförs även regeringsuppdraget Nationella Flygtekniska Forsk-
ningsProgrammet (NFFP), vilket förväntas fortsätta med en ny etapp 2009-2012.

4.3.2. Studier

Studier kopplade till utveckling av markstridskrafter genomförs i perioden bl.a.
avseende skydd av stridskrafter, utveckling av luftvärn, indirekt eld samt utveck-
ling av skydd mot CBRN-effekter.

Studier kopplade till utveckling av marina stridskrafter, inkluderande skydd samt
med koppling till luftstridskrafternas utveckling och helikopterförbandens led-
ningsutveckling mot bakgrund av nya uppgifter, inriktningar och förhållanden
utvecklas i studieplanen och genomförs.

Studier kopplade till utveckling av lednings- och informationsområdet, inklusive verkan på informationsarenan, genomförs som en fortsättning av redan påbörjad verksamhet.

Inom logistikområdet genomförs bl.a. studier avseende nya metoder för logistikledning, luftburen försörjning av insatsförband i olika miljöer samt utveckling av den tekniska tjänsten inom Försvarmakten.

4.3.3. *Konceptutveckling*

Viss prioriterad förmågeutveckling inom Försvarmakten skall genomföras som konceptutveckling med experiment. Konceptutvecklingsarbete skall genomföras för att:

- Verka i gemensamma, multinationella och multifunktionella operationer. Här behandlas strategisk planering, civil-militär planering, genomförande och uppföljning, ledning på operativ nivå inklusive, samordning av gemensam verkan, gemensam bekämpning och informationshantering.
- Fortsatt utveckla nätverksbaserat försvarskoncept. Här behandlas samarbete och ledning i nätverk, informationssäkerhet och informationshantering, samt gemensam lägesbild. Utifrån denna utveckling samt insatsorganisationens behov skall LedsystT fas 3 inriktas avseende realisering och implementering i insatsorganisationen.
- Genomföra operationer expeditionärt. Här behandlas personalförsörjning, kulturell förståelse, rörlighet, logistik, skydd och säkerhet.
- Verka där irreguljär krigföring förekommer. Här behandlas kulturell förståelse, att snabbt inhämta och bearbeta underrättelser och att anpassa taktik till rådande situation.

4.3.4. *Internationellt utvecklingssamarbete*

Under perioden skall konceptutveckling inom Sverige stödjas genom deltagande i Multinational Experiment Series (MNE). Parallellt med MNE skall annan internationell konceptutveckling följas, där särskilt EU konceptutveckling skall prioriteras. Befintlig databas för svenskt utvecklingssamarbete skall därvid hållas uppdaterad och utgöra grund för successiv prioritering, inom ramen för en särskild styrprocess.

4.3.5. *Förmågeutveckling; materiel-, personal- och organisationsutveckling*

Insatsorganisationens behov skall vara styrande för Försvarmaktens personal- och materielförsörjning. Förmågeutvecklingen skall ha utgångspunkt från det effektbaserade tankesättet, där önskade effekter identifieras och kopplas till behov

av förmågor vilka omsätts till förbandsmålsättningar. För att kunna behovssammansätta modulära och skalbara förband skall beslutade förmågor förbandsättas utifrån en gemensam arkitektur. Förbandsmålsättningarna skall utvecklas med en balanserad och finansierad helhetssyn, både materiellt och personellt. Följande område skall analyseras med prioritet:

- Deltagande i gemensamma multinationella och multifunktionella operationer.
- Sjö- och luftstridskrafterns förmåga att stödja markoperativ verksamhet.

4.3.6. *Utveckling samt försök, inkl demonstratorer, inom materielområdet*

I syfte att etablera mekanismer för en spårbar och effektiv realisering av beslutade tekniska lösningar krävs bl.a. arkitekturbaserad designledning. Former för systemteknisk samordning på systemnivåer 0-3 skall utvecklas gemensamt mellan Försvarsmakten och FMV. Arkitektonisk systemsamordning skall genomföras för att säkerställa funktionen hos behovssammansatta insatsförband.

Materielplaneringen skall omspänna alla ingående delar och ansvarsområden så att alla länkar i utvecklingskedjan håller samma kvalitet. Detta innefattar myndighetsöverskridande processer, enkla och tillämpbara metoder, samt en modern informationshantering vilken sammanhålls inom VG 3.

4.4. *Mål och inriktning för verksamhetsgren 4 (övrig verksamhet)*

4.4.1. *Exportfrämjande verksamhet*

Försvarsmaktens resurser för exportfrämjande verksamhet utgörs av personalens kompetens samt efterfrågad materiel och innebär ett merutnyttjande av befintliga resurser.

4.4.2. *Säkerhetssektorreform (SSR)*

Försvarsmakten skall i enlighet med regleringsbrevet genomföra verksamhet inom *Säkerhetssektorreform (SSR)*. För Försvarsmaktens långsiktiga vidkommande innebär det att dels genomföra ställda uppgifter, dels utveckla det strategiska tänkandet och öka kompetenser i syfte att kunna ställa svenska experter till förfogande internationellt och att genomföra egna projekt.

4.4.3. *Deltagande i rustningskontrollverksamhet*

Det övergripande målet med Försvarsmaktens deltagande i rustningskontrollverksamhet under 2009 är att fortsätta bidra till öppenhet, förtroende- och säkerhetskapande åtgärder i syfte att uppfylla Sveriges åtaganden, vilka grundas i ett tiotal avtal. De viktigaste är Wiendokumentet 1999, fördraget om observations-

flygningar, Ottawakonventionen, 1980 års vapenkonvention, FN:s kemvapenkonvention och OSSE:s dokument om lätta vapen.

Försvarsmakten skall med kort varsel kunna motta inspektioner och utvärderingar i Sverige, liksom observationsflygningar samt genomföra och delta i motsvarande aktiviteter utrikes enligt separata regeringsuppdrag. Försvarsmakten skall uppfylla den regelbundna rapporteringsskyldigheten som framgår av respektive avtal.

Försvarsmakten planerar för att under 2009 arrangera ett besök vid en flygbas och en annan militär inrättning i enlighet med åtagandena i Wiendokumentet 1999 Kapitel IV Kontakter.

Försvarsmakten skall lämna stöd till Regeringskansliet vid förhandlingar om nya avtal om bl.a. klusterammunition respektive utveckling av redan gällande avtal bl.a. avseende svensk policy inom minområdet och medlemskapet avseende *Open Skies*. Försvarsmaktens nationella utbildning i rustningskontroll vidmakthålls. Därutöver kan frågor rörande ickespridning samt Försvarsmaktens nationella utbildning i rustningskontroll utvecklas, t ex genom att andra nationer inbjuds att delta med elever och lärare.

4.4.4. *Internationell militär test-, utbildnings- och övningsverksamhet (ITÖ)*

Inom området internationell militär test-, utbildnings- och övningsverksamhet (ITÖ) skall Försvarsmakten, i samverkan med FMV, fortsätta att erbjuda EU medlemsstater och andra utvalda länder möjligheten att utnyttja våra övnings- och skjutfält och andra anläggningar där vi har överkapacitet. Försvarsmakten skall, i dessa och andra sammanhang, även söka möjligheter att organisera och genomföra bilaterala och multilaterala övningar i Sverige, samt fortsatt överse möjligheterna att medverka i övningsverksamhet utomlands.

Inom ramen för försvarsmaterielsamarbete finns 26 olika bilaterala MOU-samarbeten och målsättningen är att öka ansträngningarna att utnyttja möjligheterna till att skapa interoperabla insatsförband och rationella produktionsförutsättningar. MOU-samarbetet skall överses och prioriteras i samverkan med regeringskansliet. Inom det prioriterade MOU-samarbetet skall även möjligheterna till att utveckla förmågor och övrig förbandsverksamhet tas till vara när möjligheten erbjuds.

4.4.5. *Statsceremonier*

Högvakt genomförs med samtliga förband under grundutbildning, hemvärnsförband, vissa insatsförband och med särskilt uppsatta vakt- och insatskompanier. Försvarsmusiken skall genomföras anpassad mot det totala ceremoniella behovet och kan på sikt reduceras.

4.5. Mål och inriktning för verksamhetsgren 5 (Internationell fredsfrämjande verksamhet)

Försvarsmakten skall, efter regeringsbeslut i varje särskilt fall, kunna avdela militärobservatörer samt stabspersonal till staber i FN, EU, NATO, SHIRBRIG, NORDCAPS eller OSSE ledningsstrukturer vad avser fredsfrämjande verksamhet.

För närvarande saknar Försvarsmakten anvisningar för funktionen ”Civil Militär Relation” (CMR)³¹ på den strategiska och operativa nivån. En utveckling av grundsyn CMR för Försvarsmakten har påbörjats. Grundsyn CMR skall slutföras under 2009. Regeringens strategi för integrerade civil – militära bidrag för säkerhetsfrämjande verksamhet skall utgöra en av grunderna i Grundsyn CMR.

Försvarsmakten skall 2009 ställa personal till förfogande i nivå med 2008 för tjänstgöring inom FN, EU och NATO permanenta strukturer, staber på olika nivåer inom ramen för Euroatlantiska partnerskapsrådet (EAPR), det fördjupade PFF-samarbetet samt efter bi- eller multilaterala överenskommelser. Under 2009 skall Försvarsmakten beakta det personalbehov som kommer att uppstå med anledning av det svenska ordförandeskapet i EU andra halvåret 2009 och i samband med detta avdela personal för att stödja Regeringskansliet samt EU-representationen i Bryssel avseende förberedelser, genomförande och uppföljning av ordförandeskapet.

För att bidra till internationell krishantering, konfliktlösning och konfliktförebyggande verksamhet skall Sverige med bred geografisk spridning ställa svensk personal (observatörer och andra experter) till förfogande för freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, främst inom ramen för FN, OSSE, EU, NATO/PfF, men även för annan verksamhet. I stort sker en prolongering av antalet observatörer. Om prioritering krävs, eller kan göras, bör strävan dock vara att genomföra ett kraftsamlat deltagande, det vill säga ett deltagande med stor bredd i utvalda områden för att öka effektiviteten och utnyttjandet av stödresurser och därmed reducera kostnader (resursutnyttjande).

4.6. Mål och inriktning för verksamhetsgren 6 (Stöd till samhället)

Under 2009 fokuseras på Försvarsmaktens möjlighet att på alla ledningsnivåer utveckla och förstärka förmågan till samverkan, samordning och planering med övriga myndigheter. Grundsyn nationell Civil – Militär samverkan slutförs under 2009.

³¹ CMR är den benämning som används för CIMIC på den operativa och strategiska nivån.

Efter hand skall Försvarmakten skriva principiella överenskommelser med civila myndigheter om hur och i vilka former stöd kan lämnas. Försvarmakten skall upprätthålla erforderlig beredskap i syfte att kunna lämna stöd till samhället vid svåra påfrestningar i fred.

4.7. *Personalförsörjning*

Inledning

Den försvarspolitiska inriktningen ställer höga krav på Försvarmaktens personalförsörjning. Regeringen har tidigare angivit att tillgången på motiverad och välutbildad personal är betydelsefull för insatsorganisationens förmåga att uppnå den säkerhetspolitiska handlingsfrihet som regeringen eftersträvar. För att förbättra Försvarmaktens förutsättningar till en effektivare personalförsörjning har regeringen beslutat med anledning av de framställningar som myndigheten gjort.

Arbetet med att reformera Försvarmaktens personalförsörjning fortgår och bedöms göra så under lång tid framöver. Genomfört utvecklingsarbete har genererat en bättre insikt samt ökad kunskap om och förståelse för såväl föreliggande problem som kommande utmaningar inom personalförsörjningsområdet. Åtgärder har redan vidtagits, men det kommer att ta tid innan eftersträvarande effektökningar uppnås. Den fortsatta utvecklingen tar sin utgångspunkt i den inriktning som regeringen tidigare angivit om verksamhetsintresset, den enskildes vilja att verka i Försvarmakten samt de gällande principerna för den statliga arbetsgivarpolitiken. Utöver statsmaktens styrningar kommer personalförsörjningen även fortsättningsvis att präglas av ett helhetstänkande för att undvika särlösningar samt sträva mot balans och kostnadseffektivitet.

Försvarmaktens nuvarande personalstruktur är till stora delar en konsekvens av personalavvecklingsåtgärder m a a tidigare försvarsbeslut. Den säkerhetspolitiska inriktningen har sedan dess förändrats till en ökande internationell ambition, såväl kvantitativt som kvalitativt. För personalförsörjningen blir gapet mellan tidigare beslutade avvecklingsåtgärder och den ökande internationella ambitionen problematisk. Den enskilt största utmaningen för myndighetens personalförsörjning de närmaste åren är att som arbetsgivare verka för att Försvarmakten är en attraktiv arbetsgivare som man gärna söker sig till, som nuvarande medarbetare stannar och känner sig motiverade hos, samt att tidigare medarbetare talar väl om och en gång kan tänka sig att återvända till. Härvid möjliggörs grundläggande förutsättningar för Försvarmakten att tillgodose framtida personalbehov.

Utveckling av personalförsörjningen

Ledning och styrning

Personalförsörjningssystemet skall långsiktigt stödja de operativa kraven genom att:

- Höja Försvarsmaktens effekt såväl kvalitativt som kvantitativt
- Öka tillgängligheten och därigenom handlingsfriheten
- Öka flexibiliteten genom möjligheten att variera insatsförbandens beredskap

För att nå eftersträvaransvärda effekthöjningar inom personalförsörjningsområdet bedrivs tre större utvecklingsarbeten kommande period:

- Utveckling och omsättning av en personalförsörjningsstrategi (tidigare reformerad personalförsörjning)
- HR-transformering
- PRIO-HR

Var och en av ovanstående utvecklingsområden har i grunden olika syften men samtliga utvecklas mot att stödja ett insatt insatsförsvar utifrån personalförsörjningens helhetssyn. HR transformering och PRIO HR syftar till att säkerställa såväl förvaltnings- som funktionsmässiga förutsättningar för att kunna omsätta personalförsörjningsstrategin.

Utveckla och omsätta personalförsörjningsstrategin

Arbetet med att utveckla och genomföra personalförsörjningsstrategin är en fortsättning på den reform av personalförsörjningen som påbörjades år 2005. Personalförsörjningsstrategin syftar ytterst till att stödja det insatta insatsförsvaret. De huvudsakliga utvecklingsområdena har utgått ifrån överbefälhavarens inriktningsbeslut³² och har efterhand kompletterats. Fortsatt arbete kraftsamlas till att implementera en ny befattningsstruktur samt till att analysera, utveckla och implementera en reformerad reservofficers- och soldatförsörjning.

Arbetskraftsberäkningar och analyser

En av grunderna för reformeringen är en stabil och logisk process för personalbehovssättning som grundar sig på arbetskraftsberäkningar och -analyser. Beräk-

³² HKV Beslut 2006-01-20, 16 100:61406

ningar och analyser måste göras utifrån en tydlig struktur som sätter de operativa kraven i centrum. En ny befattningsstruktur tillämpas från och med år 2009. I de analyser och beräkningar som genomförts, utifrån den nya befattningsstrukturen, kan det konstateras att det råder en obalans i personalstrukturen. Obalansen utgörs av kompetensbrister bland militär personal som kommer att bestå under flera år framåt, i det korta perspektivet kan endast mindre effekter åstadkommas. I det längre perspektivet kommer obalansen hanteras genom att redan nu och under kommande period åtgärder vidtas inom, sett till de operativa kraven, prioriterade områden.

Personalekonomi

Regeringen har vid ett flertal tillfällen poängterat vikten av att Försvarsmakten har förmåga att prognostisera och begränsa personalutgifternas utveckling. Myndigheten har i arbetet med att reformera personalförsörjningen hela tiden strävat efter lösningar som begränsar personalkostnadernas utveckling. Försvarsmakten har dock ännu inte utvecklat metoder för att kunna göra tillräckligt säkra prognoser av personalkostnadernas utveckling. Försvarsmakten avser utarbeta metoder och verktyg för såväl kostnadsberäkningar som prognostisering inom det personalekonomiska området. I kommande period avser även Försvarsmakten att vidareutveckla och utvärdera den personalekonomiska styrningen.

Soldatförsörjningen kommer att innebära kostnadsökningar för visstidsanställda soldater på anslagsposten 6.1.1. Därför bör, i enlighet med vad som föreslås i Försvarsmaktens rapport från perspektivstudien 2007 (PerP), medel omfördelas från anslaget 6.2 till anslagsposten 6.1.1. Försvarsmakten konstaterar vidare att en utvecklad soldatförsörjning, för såväl nationella som internationella insatser, innebär ökade kostnader på anslagsposten 6.1.1.

Attraktion

Konkurrensen på arbetsmarknaden ökar för varje år. Det har därför blivit viktigare att utveckla effektiva budskap och incitamentsprogram med mjuka och hårda variabler. Givet de strukturproblem som Försvarsmakten har inom personalförsörjningen blir därför frågan om att som arbetsgivare kunna erbjuda en attraktiv verksamhet allt viktigare. En kommande utveckling med fler anställda soldater accentuerar behovet av en strukturerad attraktionsprocess. Utan ett professionellt arbete kring attraktionskraften som arbetsgivare blir ersättningsnivåerna det enda konkurrensmedlet. Myndigheten avser därför under kommande period successivt införa en strukturerad och behovsorienterad attraktionsprocess för att skapa attraktionskraft kring Försvarsmakten som arbetsgivare.

Kompetensutveckling

En annan grund för reformeringen är förändringsbehov i kompetensutvecklings-systemet. Här har omfattande förändringar införts kopplat bland annat till befäls-systemet och akademisering av officersutbildningen. Kommande period innebär fortsatt utveckling och successivt införande av struktur, styrningar och arbetssätt för de konceptuella förändringar som reformen innebär för Försvarens kompetensutvecklingssystem. Arbetet innefattar även att, kopplat till utvecklade arbetskraftsberäkningar och -analyser, fortsatta utveckla formerna för kompetens-behovsanalyser.

Nyttjande av personal

Förhandlingsområdet

För att skapa högre tillgänglighet har Försvarensmakten tidigare redovisat nödvändig förändring inom förhandlingsområdet som på ett bättre sätt speglar verksamhetsintresset. Försvarensmakten förutsätter därvid att delegation i samtliga avseenden ges från Arbetsgivarverket. Kollektivavtal och lönebildning måste på ett tydligt och konsekvent sätt stödja Försvarensmakten verksamhetsidé och de strategiska målen. Under förutsättning att nödvändig delegation eller motsvarande ges, bedömer myndigheten att den tidsplan som angavs i budgetunderlaget för år 2008 håller för ett införande under år 2009. Under kommande period kommer införda förändringar inom förhandlingsområdet att utvärderas. Förändrade avtal om villkor m m, som är verksamhetsanpassade, utgör en framgångsfaktor för reformeringen.

HR-transformering

Som en konsekvens av omvärldsutvecklingen i kombination med allmänna krav på ökad effektivisering genomgår Försvarensmakten, liksom många andra organisationer, en Human Resources Transformation (HRT). Syftet är att uppnå ett enhetligt, enkelt och effektivt HR-arbete.

En transformerad HR-organisation bedöms vara helt införd vid utgången av år 2009. I och med införandet av den nya organisationen, i angiven period, levereras initialt partiell effekt för att därefter successivt öka. En stor del av nyttohemtagningen är beroende av teknikstödet (PRIO HR) införande. Som en del av Försvarensmakten integrerade resurs- och verksamhetsledningssystem (PRIO) är PRIO HR ett led i att effektivisera verksamhetsstödet. För personalområdet innebär detta i huvudsak en utveckling av de personaladministrativa stödprocesserna.

För personalförsörjningens utveckling och effektivisering innebär PRIO HR i huvudsak en ökad precision i personalarbetet, mer flexibel resurshantering samt ökade förutsättningar för ett bättre kompetens- och resursnyttjande.

Införandet av PRIO HR påbörjas tidigt under år 2009 och bedöms infört år 2012.

4.8. Mark- och lokalförsörjning

Under 2009 skall inga investeringar i infrastrukturer genomföras utan särskilt beslut i varje enskilt fall.

Under perioden skall åtgärder m a a Försvarförvaltningsutredningens (SOU 2005:96) förslag genomföras. Detta innebär att förändringar inom lokalförsörjningsområdet prioriteras för att kunna uppnå planerade besparingar i perioden. Mark och lokaler som inte behövs för insatsorganisationens behov avvecklas i den takt som resurserna medger. Avveckling av mark och lokaler med höga hyreskostnader och låga avvecklingskostnader prioriteras.

Arbetsmetodik och kompetens skall utvecklas i samverkan med FORTV så att prognoser från FORTV avseende hyreskostnadsutveckling överblickar en period om tio år. Metoder för framtagning av kalkyler skall i samverkan med FORTV utvecklas för att nå en bättre kalkylsäkerhet för nyförhyrningar och avveckling än ± 20 %.

5. Särskilda inriktningar

5.1. Internationellt försvarssamarbete

5.1.1. Allmänt

Bland annat genom strategiskt samarbete, bi- eller multilateralt, kan Försvarsmakten öka möjligheten att vidmakthålla ett nationellt försvar som är i långsiktig balans mellan uppgifter och ekonomiska resurser. Strategiskt samarbete kan även öka möjligheterna att nationellt bibehålla önskad operativ förmåga.

Strategiskt samarbete inom områdena förbandsproduktion och logistik ger sannolikt störst effekter. Ju högre grad av systemlikhet som uppnås desto större effekter kan nås genom samarbetet. Samarbete inom ett specifikt område bör därför genomföras på stor bredd – doktriner, koncept, materielanskaffning, vidmakthållande, utbildning och övning.

Norgerapporten³³ påvisade att förutsättningarna är mycket goda för en integrerad norsk-svensk styrkeproduktionslösning baserad på systemlikhet.

³³ Försvarsmakten 2007-08-30 nr 23 200:73266, Ömsesidigt förstärkande försvarslösningar: Norsk-svensk studie av möjligheterna till fördjupat samarbete.

5.1.2. *Försvarssamarbete inom ramen för EU och NATO/PFF*

De krav som följer av Sveriges medlemskap i EU utgör den viktigaste påverkansfaktorn för Försvarsmaktens internationalisering och internationella åtaganden. För att Försvarsmakten skall kunna lösa sina uppgifter i framtiden är ett fortsatt förändringsarbete i nära samverkan med EU och NATO nödvändigt. Deltagande i internationella operationer ställer stora krav på interoperabilitet hos insatsförbanden vad gäller såväl doktrin/metod som personal, teknik och organisation. PFF-relaterade aktiviteter skall nyttjas inom de områden där aktiviteter inom EU-ram inte finns. De aktiviteter som idag finns att tillgå inom ramen för PFF skall användas för att öka den svenska förmågan till deltagande i fredsfrämjande operationer.

5.1.3. *Nordic Coordinated Arrangement for Military Peace Support (NORDCAPS)*

Inom ramen för NORDCAPS skall Försvarsmakten ha som målsättning att fortsatt utveckla den svenskleda Nordic Battle Group. De erfarenheter som vunnits, de samarbetsstrukturer som etablerats och de investeringar i främst materiel som gjorts, inom ramen för NORDCAPS nyttjas. Inriktningen är att Försvarsmakten fortsatt skall stödja NORDCAPS planeringselement i arbetet med utvecklingen av dess framtida kursverksamhet samt översyn av dess militära struktur. Försvarsmakten skall fortsatt leda den militära arbetsgruppen (NMCG) i NORDCAPS.

5.1.4. *SHIRBRIG*

Försvarsmakten skall i likhet med 2008 även under 2009 avdela personal till *Multinational Stand-by High Readiness Brigade for UN Operations (SHIRBRIG)* planeringselement och icke permanenta brigadstab samt delta i och stödja SHIRBRIG årliga övnings- och mötesprogram.

5.1.5. *Försvarsmaterielsamarbete*

Framtidens operativa miljö med internationellt fokus ställer höga krav på interoperabilitet, vilket i kombination med större krav på kostnadseffektivitet innebär ett behov av ökad fokusering på internationellt materielsamarbete såväl bilateralt som multilateralt. Internationella samarbeten skall utgöra huvudalternativet där så är möjligt och lämpligt. Försvarsmakten skall i första hand samarbeta inom ramen för NORDAC, LOI/FA, EDA, NATO samt bilateralt.

En ökad samordning och koordinering av Försvarsmaktens, FMVs och FOIs internationella materielrelaterade samarbeten skall ske i kombination med en prioritering av framtida materielsamarbeten i syfte att koncentrera resurser för att tillmötesgå insatsorganisationens framtida utformning.

Inom materielsamarbetet skall eftersträvas att etablera samarbeten så tidigt som möjligt och över systemens hela livscykel samt hela systembredd vilket kräver samarbeten som inte bara är relaterade till anskaffning av materiel utan även utbildning, träning, taktikutveckling etc.

Sverige skall 2009-2010 ansvara för ordförandeskapet i NORDAC och skall då leda utvecklingen av det nordiska materielsamarbetet samt verka för att nordisk försvarsindustri koordineras och integreras tidigare i livscykeln av framtida gemensamma materielsystem. Våren 2009 skall Sverige stå värd för NORDACs industriseminarium med deltagande från Nordens hela försvarsindustrikomplex.

Koordinering och utveckling av materielsamarbetet mellan LOI/HMR och EDA skall prioriteras i syfte att bättre ta tillvara steget från kravharmonisering till realiseringen av anskaffning av materiel.

5.1.6. *Bi- och multilateralt samarbete*

En prioritering av samarbetsprojekt skall göras i syfte att samordna Försvarens resurser till områden som är av störst betydelse för insatsorganisationen. Ett steg är att utveckla Östersjö- och det nordiska samarbetet på det operativa planet bl.a. vad avser utveckling och produktion av förband för indirekt eld, fredstida sjöminröjningssamarbete samt gemensam fredstida övervakning i luften, respektive på och under havsytan.

5.2. *Miljöverksamhet*

Försvarens, som har ett särskilt sektorsansvar för miljömålsarbetet inom det militära försvaret, skall arbeta i enlighet med Sveriges nationella strategi för hållbar utveckling. Sveriges nationella miljökvalitetsmål utgör en övergripande inriktning för Försvarens miljöarbete.

Under 2008 sker framtagning av Försvarens indikatorer inom miljöområdet. Fortsatt arbete med utveckling av indikatorer genomförs under 2009-2011. All upphandling och avveckling skall vara miljöanpassad senast 2010.

Arbetet med avveckling av släck- och köldmedier (främst *Chlorofluorocarbon* (CFC), *Hydrochlorofluorocarbons* (HCFC)³⁴ och Halon) genomförs enligt en sektorsgemensam prioriteringslista.

Standardfordon (personbilar) som inköps eller långtidsförhyrs skall, så långt det är möjligt, vara avsedda för förnyelsebara bränslen i syfte att minska förbrukningen av fossila bränslen. Vidare skall samarbete med FORTV startas upp i syfte att minska energiförbrukningen främst kopplat till uppvärmningen av lokaler och

³⁴ Såväl CFC som HCFC benämns i dagligt tal som freoner och påverkar ozonlagret vilket även Halon gör.

anläggningar. Arbetet med miljöekonomisk balansräkning i Försvarets verksamhet fortsätter. Under 2009 utvecklas metoder för att införa strategiska miljöbedömningar.

Återställning av Försvarets lämningar fortsätter i enlighet med av myndigheten gjorda inventeringar i den takt resurserna medger.

Försvarets verksamhet skall fortsatt medverka i det internationella försvarsmiljöarbetet och utveckla miljöarbetet med bl.a. de nordiska länderna, Ryssland och Ukraina. Försvarets verksamhet skall vidare samverka med amerikanska och andra nationers myndigheter i fråga om försvarsmiljöstöd till staterna i bl.a. Östersjöområdet inom ramen för Riga-initiativet. Lämpliga projekt inom försvarsmiljöområdet, utöver redan påbörjade, utarbetas, där så bedöms möjligt, i samverkan med bl.a. Ryssland, Ukraina och staterna i Östersjöområdet.

Försvarets verksamhet skall utarbeta rutiner så att miljöskydd ur ett hållbarhetsperspektiv beaktas vid internationella övningar och insatser.

5.3. Samverkansråd mot terrorism

Under Samverkansrådet mot terrorism finns en permanent arbetsgrupp benämnd Nationellt centrum för terrorhopsbedömning (NCT). Gruppen består av representanter för Säkerhetspolisen (Säpo), den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST) samt Försvarets radioanstalt (FRA). Syftet med verksamheten är att ta fram gemensamma hotbilda-bedömningar avseende terrorhot med bäring på Sverige och svenska intressen. Bedömningarna presenteras regelbundet för Regeringskansliet och andra myndigheter.

Cheferna för Säpo, MUST och FRA har enats om att en utvecklad NCT-funktion skall inrättas den 1 januari 2009. Syftet är att förstärka samverkan mellan myndigheterna och öka kvaliteten i produkterna. Verksamheten skall samlas i en organisatorisk struktur och i gemensamma lokaler hos Säpo. En arbetsgrupp skall närmare överväga juridiska frågor, IT-infrastruktur, bemanning och ekonomi. Försvarets verksamhet bedömer att det åtgår två-tre årsarbetskrafter inom MUST för denna verksamhet.

6. Förslag till finansiering perioden 2009-2011

Försvarets prognos för 2008 bygger på Försvarets hemställan om omfördelning från anslag 6:2 (750 mnkr) och 6:3 (100 mnkr) till anslagspost 6:1:1 (HKV skr 2008-01-21 nr 23 383:61692 och anmodesvar på grund av hemställan HKV skr 2008-02-13 nr H/S23 383:80406).

I föreliggande budgetunderlag föreslås regeringen endast ta ställning till verksamheten 2009. En förutsättning för Försvarets förslag är att regeringen bifaller förslaget om att omfördela medel till förbandsverksamheten i samma omfattning som föreslagits för 2008. I grunden gäller för 2009 de motiv till anslagsomfördelning som Försvarets redovisat för 2008. Trots att Försvarets vidtar ytterligare åtgärder för att minska kostnaderna inom förbandsverksamheten erfordras omfördelningen för att leverera förband och förmågor med en kvalitet som motsvarar regeringens krav.

För planeringen för 2010 föreslår Försvarets att regeringen lämnar en inriktning i syfte att åstadkomma en långsiktigt balanserad verksamhet inom tillgänglig ekonomi.

6.1. Plan för respektive anslag**6.1.1. Alla anslag**

Tabellen visar Försvarens förslag till fördelning per anslagspost av regeringens ramar (enligt regleringsbrev och budgetproposition).

Plan Mnkr, prisnivå 2008 (ej 2007)	2007 Utfall	2008 Prognos 1) 2)	2009 Plan 1) 3)	2010 Plan 1) 3)	2011 Plan 1) 3)
Anslagspost 6.1.1 Förbandsverksamhet m m 4)	18 945	19 283	19 078	19 063	19 063
Anslagspost 6.1.2 Fredsfrämjande truppinsatser	1 876	1 741	2 424	2 424	2 424
Anslagspost 6.1.3 Förbandsverksamhet- STÅP	213	213	213	213	213
Summa anslag 6.1 Förbandsverksamhet och fredsfrämjande truppinsatser	21 034	21 237	21 715	21 700	21 700
Anslagspost 6.2.2 Materiel och anläggningar	12 141	9 900	8 702	8 022	7 766
Anslagspost 6.2.4 Materielnära verksamhet	7 091	6 497	7 484	7 894	8 150
Summa anslag 6.2 Materiel och anläggningar	19 232	16 397	16 186	15 916	15 916
Anslag 6.3 Forskning och teknikutveckling	1 126	982	953	903	903
Totalt anslagen 6.1 + 6.2 +6.3	41 392	38 616	38 854	38 519	38 519
6.8 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer 4)	45	45	45	45	45
UD 5.2 Fredsfrämjande verksamhet 5)	66	76	76	76	76

- 1) Detaljerad prognos för år 2008 samt för perioden 2009-2011 framgår av bilaga 5 avsnittet prognos.
- 2) Försvarets prognos för 2008 bygger på Försvarets hemställan om omfördelning från anslag 6:2 (750 mnkr) och 6:3 (100 mnkr) till anslagspost 6:1:1 av 850 miljoner kronor (HKV skr 2008-01-21 nr 23 383:61692 och anmodesvar på grund av hemställan HKV skr 2008-02-13 nr H/S23 383:80406).
- 3) Försvarets hemställer att föreslagen omfördelning av medel 2008 görs även 2009, medan fr o m 2010 omfördelas 700 miljoner kronor från anslaget 6:2 och 150 miljoner kronor från anslaget 6:3 till anslagspost 6:1:1.
- 4) Försvarets har i denna tabell för anslaget 6.8 planerat verksamhet enligt nivå RB 2008 för åren 2008-2011. Försvarets och KBM:s förslag för perioden framgår nedan.
- 5) Försvarets har för anslaget UD 5.2.1 planerat verksamhet enligt nivå RB 2008 för åren 2008-2011.

6.1.2. Anslagspost 6.8.1 Stöd till frivilliga försvarsorganisationer inom totalförsvaret

Försvarets och KBM skall fördela organisationsstöd till de frivilliga försvarsorganisationerna. Fördelningen av organisationsstödet grundar sig på antalet medlemmar i en frivillig försvarsorganisation (max 30 000 medlemmar) samt ett antal andra faktorer som förändras över tiden. Det är därför svårt att göra en långsiktig bedömning av hur mycket av anslaget som skall fördelas till Försvarets respektive KBM.

<i>Tkr</i>	<i>2006 utfall</i>	<i>2007 utfall</i>	<i>2008 RB</i>	<i>2009-2011 förslag</i>
FM	54 853	45 035	45 583	45 583
KBM	20 358	23 176	22 628	
Totalt	75 211	68 211	68 211	

6.2. Försvarets kostnads- och utgiftsbudget per produktgrupp 2009

Försvarets inför för närvarande en produktorienterad metod för ekonomistyrning, Försvarets ekonomimodell (FEM). Rutiner och ekonomisystem är ännu inte fullt ut anpassade för att stödja tillämpningen av redovisning och budgetering i produkttermer. Tolkning av kostnadsbudgetar respektive utgiftsbudgetar

tar och jämförelser med tidigare redovisade underlag bör därför beakta dessa omständigheter.

Med utfall 2007 och budget för år 2008 som bas samt hänsyn tagen till kända framtida större förändringar i verksamheten presenteras nedan övergripande utgifts- respektive kostnadsbudgetar för åren 2009.

Utgiftsbudget 2009 (Mnkr)

Anslag / anslagspost	6.1.1 och 6.1.3			6.1.2	6.2.2	6.2.4	6.3	Summa
	Personal	Hyror	Övrigt					
Verksamhetsgren / produktgrupp								
1 Insatser								
Insatsgemensamt								
07 Internationella insatser	287	64	467	2 424				3 241
09 Nationella insatser	1 735	387	521					2 643
<i>Totalt insatser</i>	<i>2 022</i>	<i>451</i>	<i>988</i>	<i>2 424</i>				<i>5 884</i>
2 Uppbyggnad av IO och beredskap								
08 För Insatsorganisationen gemensamt	92	20	938		810	1 218		3 078
01 Arméförband	3 031	676	2 172		1971	996		8 845
02 Marinförband	834	186	1 011		1082	586		3 699
03 Flygvapenförband	2 588	577	740		5825	2 018		11 747
04 Lednings- och underrättelseförband	250	56	322		500	762		1 890
05 Logistikförband	334	74	30		30	385		853
06 Nationella skyddsstyrkorna	496	111	354					961
<i>Totalt IO/Beredskap</i>	<i>7 623</i>	<i>1 700</i>	<i>5 566</i>		<i>10 219</i>	<i>5 966</i>		<i>31 073</i>
3 Utveckling								
Utveckling gemensamt								
10 Forskning och utveckling	48	11	76				953	1 088
11 Materiel-/Organisationsutveckling	386	86	-22					450
<i>Totalt utveckling</i>	<i>434</i>	<i>97</i>	<i>54</i>				<i>953</i>	<i>1 538</i>
4 Övriga verksamheter								
12 Övriga produkter	387	86	-117					356
5 Int. fredsfrämjande verksamhet								
13 Fredsfrämjande verksamhet	1		1					2
6 Stöd till samhället								
14 Stöd till samhället	1		-1					0
Försvarsmakten totalt	10 468	2 334	6 490	2 424	10 219	5 966	953	38 854

Beräkningen baseras på produktionskalkyler där upplösningen inte exakt överensstämmer med ovanstående tabell. En koppling har därför gjorts av vilken produktgrupp som respektive förband, skola och centras utgifter belastar. Då endast produktgrupp 1-5 på ett tydligt sätt kan kopplas till förband, skolor och centra i produktionskalkylen har övriga produktgrupper givits samma andelar av totala kostnader som de hade i årsredovisningen för 2007. Fördelningen inom direkta kostnader mellan personal, värnpliktiga, materiel och övrigt har beräknats utifrån hur dessa områden viktats i produktionskalkylen.

Kostnadsbudget 2009 (Mnkr)

Budget kostnader	Intäkter	Direkta kostnader				Indirekta kostnader	Netto
		Personal	Värnpliktiga	Materiel	Övrigt		
1 Insatser							
Insatsgemensamt							
07 Internationella insatser	-55	297		1 795	1 730	510	4 278
09 Nationella insatser	-1	1 800	202	12	47	463	2 523
<i>Totalt insatser</i>	-56	2 097	202	1 807	1 777	973	6 801
2 Uppbyggnad av IO och Beredskap							
08 Insatsorganisationsgemensamt	-249	95		458	245	30	579
01 Arméförband		3 143	399	5 149	1 143	831	10 664
02 Marinförband	-3	865	92	2 496	683	250	4 383
03 Flygvapenförband	-2	2 684	29	6 892	390	612	10 604
04 Lednings- och undförband		259	65	3 163	152	107	3 746
05 Logistikförband	-2	346	16	922	-2	62	1 342
06 Nationella skyddsstyrkorna		514	8		225	155	903
<i>Totalt IO/Beredskap</i>	-256	7 906	610	19 080	2 836	2 046	32 221
3 Utveckling							
Utveckling gemensamt							
10 Forskning och utveckling		50		953	57	18	1 078
11 Materiel-/Organisationsutveckling	-10	400			-18	62	434
<i>Totalt utveckling</i>	-10	450		953	39	80	1 512
4 Övriga verksamheter							
12 Övriga produkter	-683	401	15		664	74	471
5 Int. fredsfrämjande verksamhet							
13 Fredsfrämjande verksamhet	-5	1			59		56
6 Stöd till samhället							
14 Stöd till samhället	-8	1			15		9
Försvarsmakten totalt	-1 016	10 856	826	21 840	5 390	3 173	41 069

Beräkningen baseras på produktionskalkyler där upplösningen inte exakt överensstämmer med ovanstående tabell. En koppling har därför gjorts av vilken produktgrupp som respektive förband, skola och centras utgifter belastar. Då endast produktgrupp 1-5 på ett tydligt sätt kan kopplas till förband, skolor och centra i produktionskalkylen har övriga produktgrupper givits samma andelar av totala kostnader som de hade i årsredovisningen för 2007. Fördelningen inom direkta kostnader mellan personal, värnpliktiga, materiel och övrigt har beräknats utifrån hur dessa områden viktats i produktionskalkylen.

Intäkter

Med intäkter avses huvudsakligen avgifter som tas ut med stöd av avgiftsförordningen.

Direkta kostnader

Med direkta kostnader avses kostnader som direkt kan hänföras till en specifik produkt eller produktgrupp inom verksamhetsgren 1-6. Produkterna utgörs främst av insatsförband och insatser. Underindelning sker i direkta kostnader för personal, värnpliktiga, materiel och övrigt verksamhet. Personalkostnaden utgörs främst av grundlön och fasta lönetillägg. Värnpliktskostnaden utgörs av kostnad för dagsersättning, resor samt hälso- och sjukvård. Materielkostnaden består av kostnader inom anslag 6.2 för anskaffning, vidmakthållande, utveckling och avveckling av materiel. Även anslag 6.3 forskning och teknikutveckling budgeteras i sin helhet under materielkostnader.

Indirekta kostnader

Med indirekta kostnader avses kostnader som ej direkt kan hänföras till en specifik produkt. Dessa kostnader hänförs till verksamhetsgren 0 för att sedan fördelas med olika fördelningsnycklar till verksamhetsgren 1-6. Fördelningen sker med planerad arbetstid och budgeterad direkt kostnad för respektive produktgrupp som bas. De indirekta kostnaderna utgörs av exempelvis kostnader för lokaler, anläggningar, stödverksamhet, personalutbildning, drift av försvarsmaktsgemensamma skolor, centra och central ledning.

En mer rättvisande budgetering blir möjlig först när Försvarsmaktens ekonomimodell (FEM) är implementerad och självkostnadsprincipen kan tillämpas konsekvent inom samtliga anslag och produkter.

Kostnads- och utgiftsbudget för 2009-2011 framgår av bilaga 5 avsnitt "Kostnads- och utgiftsbudget". /5

6.3. Prognos för året 2008 samt perioden 2009-2011

Prognosen framgår av bilaga 5 /5

6.4. Låneram för anläggningstillgångar

Lånebehov	2007	2008	2009	2010	2011
Mkr	Utfall	Prognos	Plan	Plan	Plan
Ingående lån	1 267	1 738	2 467	3 099	3 354
Nyupplåning	846	1 183	1 273	973	843
Amortering	375	454	642	717	793
Kvarstående lån	1 738	2 467	3 099	3 354	3 404
Beslutad/föreslagen låneram ¹⁾	1830	2500	3 100	3 400	3 400
Utfall/beräknad ränteutgift	45	89	111	129	135
Ränteantagande % för nyupplåning	3,8	4,25	4	4	4
Finansiering: anslag 6.1	x	x	x	x	x

1) Anledningen till Försvarsmaktens behov av utökad låneram fr o m 2008 är projektet PRIO (försvarsmaktsgemensamt integrerat resurs- och ekonomiledningssystem).

6.5. Avgifter och andra inkomster**6.5.1. Avgiftsinkomster enligt 4 § avgiftsförordningen**

(Mkr)

	2007	2008	2009	2010	2011
	Utfall	Plan	Plan	Plan	Plan
Totalt § 4 avgifter	271	285	300	300	300

6.5.2. Övriga avgiftsinkomster som disponeras av Försvarsmakten och som redovisas mot anslag

(Mkr)

	2007	2008	2009	2010	2011
	Utfall	Plan	Plan	Plan	Plan
Hyror avseende elev- och befälshotell	5	4	4	4	4
Reservmateriel	97	90	90	85	85
Drivmedel	55	54	54	53	53
Transportverksamhet	35	35	30	30	30
Marketeriverksamhet	7	7	7	6	6
Övrig förplägnadsverksamhet	32	25	20	10	10
Extern verkstadsverksamhet	218	200	180	180	180
Personalbutiksverksamhet	3	3	3	3	3
Flygmedicinska uppgifter för civil luftfart	-	-	-	-	-

Verksamhet enligt förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet	4	5	5	5	5
Inkomster av mindre ekonomisk omfattning	2	1	1	1	1
Inkomster avseende utbildnings- och övningsresurser i och utom Sverige	250	200	200	270	300
Inkomster från utlandsstyrkans Camp-verksamhet	21	30	25	10	10
Internationell militär test, utbildnings och övnings verksamhet i Sverige (ITÖ)	1	1	2	2	2
Summa	730	655	621	659	689

6.5.3. *Övriga inkomster som disponeras av Försvarsmakten och som redovisas mot anslag*

(Mkr)

	<i>2007 Utfall</i>	<i>2008 Plan</i>	<i>2009 Plan</i>	<i>2010 Plan</i>	<i>2011 Plan</i>
Royalties, viten m m	5	5	5	5	5
Bidrag	33	28	30	30	30
Övertalig materiel	33	35	35	35	35
Finansiella intäkter	118	40	25	25	25
Summa	189	108	95	95	95

6.6. *Räntekontokredit och anslagskredit*

Räntekontokrediten för Försvarsmakten är 2 500 miljoner kronor enligt RB 2008. Räntekontokrediten har reducerats under ett antal år och är med nuvarande läge för Försvarsmakten på en acceptabel nivå.

Försvarsmakten föreslår att, enligt tidigare rutin, anslagskrediten år 2009 för anslagspost 6.1.1 skall vara 3 procent av anslagsposten, 300 miljoner kronor för anslagspost 6.1.2, för anslaget 6.2 minst 3 procent av anslaget och för anslaget 6.3 minst 3 procent av anslaget.

6.7. *Bemyndiganden*

Försvarsmaktens behov av bemyndiganden år 2009 framgår av underbilaga 2.6 (hemlig).

. /2.6

7. Förslag till författningsändringar**7.1. Förslag**

Försvarsmakten hemställer att regeringen föreslår riksdagen att regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, får bestämma grundorganisationens omfattning och lokalisering samt att regeringen, med ett sådant beslut som grund, dels ändrar 15 och 16 §§ i förordningen (2000:555) med instruktion för Försvarsmakten på sätt som framgår nedan, dels upphäver bilagan 1 till nämnda förordning.

15 §

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Försvarsmakten bestämmer sin egen organisation i fred i de delar den inte är reglerad i denna förordning. Förordning (2001:285).	Försvarsmakten bestämmer sin egen organisation i de delar den inte är reglerad i denna förordning. Förordning (2001:285).

16 §

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Försvarsmakten i fred består av de organisationsenheter som anges i bilaga 1 till denna förordning (grundorganisation). Försvarsmaktens insatsorganisation utgörs av insatsförband och övriga förband. Av 1 § första stycket lagen (1999:568) om utlandsstyrkan inom Försvarsmakten följer att det inom Försvarsmakten skall finnas en utlandsstyrka. Förordning (2007:654).	Försvarsmaktens insatsorganisation utgörs av kaderorganiserade krigsförband. Av 1 § första stycket lagen (1999:568) om utlandsstyrkan inom Försvarsmakten följer att det inom Försvarsmakten skall finnas en utlandsstyrka. Förordning (2007:654).

Bilaga 1

Bilaga 1	Bilaga 1
Organisationsenheter i Försvarsmaktens grundorganisation	Har upphävts genom förordning (2008:XXX).

7.2. Skälen till förslagen**Allmänt**

I propositionen Försvarsmaktens grundorganisation (prop. 2004/05:43) föreslog regeringen att riksdagen skulle godkänna regeringens förslag till Försvarsmaktens grundorganisation (avsnittet 3.7). Riksdagen godkände regeringens förslag. Av

det följer att grundorganisationen är s.k. riksdagsbunden och således inte kan ändras utan ett nytt riksdagsbeslut.

Med de föreslagna ändringarna som grund kan Försvarsmakten själv besluta om en rationellare och effektivare förvaltningsorganisation än vad som är möjligt i dag. De snabba förändringarna av insatsorganisationens krigsförband bör kunna stödjas av lika snabba förändringar av produktionsförutsättningarna. Det bör därför ankomma på Försvarsmakten att utifrån myndighetens uppgifter och regeringens krav på operativ förmåga, samt de allmänna kraven på att i statens verksamhet skall hög effektivitet och god hushållning iakttas, bestämma sin egen organisation. En sådan ordning skulle därmed likställa Försvarsmakten med vad som i allmänhet gäller för statsförvaltningen.

15 §

Paragrafen uttrycker den grad av organisationsfrihet som Försvarsmakten har. Den bör inte begränsas till de fredstida förhållandena. Lokutionen ”i de delar den inte är reglerad i denna förordning” bör kvarstå i anledning av att Försvarsmakten inte föreslår någon ändring av 17 §. I den paragrafen regleras vissa delar av Högkvarterets organisation.

16 §

Paragrafens första stycke begränsar i praktiken den i 15 § uttryckta graden av organisationsfrihet. Den i paragrafen nämnda bilagan 1 inskränker i kolumnen Anmärkning dessutom organisationsfriheten i vidare mån än regeringens förslag till grundorganisation som lämnades i ovan angiven proposition. Förslaget att första stycket utgår är analogt med de ovan anförda allmänna motiven för en ökad organisationsfrihet.

Paragrafens andra styckes uppdelning av insatsorganisationen i begreppen insatsförband och övriga förband bör ersättas av ett begrepp, insatsförband.

Den organisationsutveckling som nu påbörjats i Försvarsmakten innebär att de nummersatta krigsförbanden (41. mekaniserad bataljonen, 3. sjöstridsflottiljen, 2. amfibiebataljonen, 171. flygdivisionen, etc.) kaderorganiseras. Kaderorganisationen i sin tur har en direkt bäring på det föreslagna personalförsörjningssystemet såväl vad avser de tillsvidareanställda officerarna och befälen som de efterhand visstidsanställda soldaterna och sjömännen. Hur Försvarsmakten låter de kaderorganiserade krigsförbanden variera i beredskap – allt från beredskap R10, t.ex. en stridsgrupp avsedd för EU, till RIII, t.ex. förband som nyligen varit insatta eller som skall genomgå en större omorganisation eller utrustas med helt ny materiel, vilket innebär en beredskap som är lägre än ett år – är något som det bör ankomma på Försvarsmakten att bestämma om utifrån kraven på operativ förmåga och beredskap.

Bilaga 1

Bilagan bör upphävas analogt med förslagen till ändringar av 15 och 16 §§.